

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning
  - Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de VTC, VREG, de SERV, en de MINA-Raad

Samenvatting

Dit 'Verzamelbesluit IX' voorziet in een overgangsbepaling met betrekking tot de meldingsplicht voor stookolietoestellen. Sinds 1 januari 2023 moeten personen die de keuring of de volledige onderhoudsbeurt heeft uitgevoerd melding doen van de kenmerken van het centraal stooktoestel en de kenmerken van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt via een webtoepassing. Het VEKA ontwikkelt samen met de softwareleveranciers een "application programming interface" (API) waarmee gegevens uit de digitale attesten automatisch worden doorgestuurd naar de webtoepassing. Daarom wordt voorgesteld om een overgangperiode te voorzien tot het online komen van de API (= 1 september 2023). In deze periode blijft de registratieplicht bestaan maar zou de termijn van dertig dagen na het uitvoeren van de activiteit tijdelijk worden opgeschort. De technici die nu digitale attesten gebruiken, moeten dan geen extra manuele handelingen meer doen via de webtoepassing (wat momenteel leidt tot grote administratieve zorgen).

Dit ontwerpbesluit voorziet tevens in bijkomende informatie- en facturatieverplichtingen voor elektriciteits- of aardgasleveranciers naar hun klanten toe met betrekking tot het verbruik (met energiekostenramingen) en over producten en prijzen. Alle leveranciers dienen voor alle producten waarop kan ingetekend worden en waarvan de prijszetting dit toelaat, de mogelijkheid te bieden tot maandfacturatie waar dit voorheen een verplichting was die enkel opgelegd was aan leveranciers met meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaams Gewest. De leveranciers zullen indien gewerkt wordt met een jaarafrekening en voorschotten bij het berekenen van facturen rekening dienen te houden met de maandmeterstanden waarover ze beschikken. Dit zal de klant toelaten een beter inzicht te krijgen in de verwachte afrekeningsfactuur en verhoogt de transparantie. In diezelfde geest van transparantie en informatie ten aanzien van de netgebruiker, zal Fluvius vanaf 1 januari 2025 voor alle digitale meters bij actieve afnemers standaard de kwartierwaarden voor elektriciteit uitlezen en vanaf 1 januari 2026 bij alle digitale meters voor elektriciteit. Vanaf 1 januari 2028 zullen bij alle digitale meters standaard uurwaarden voor gas uitgelezen worden. Deze informatieve gegevens komen ter beschikking op "Mijn Fluvius" voor de eindgebruiker en kan de netbeheerder gebruiken om zijn net efficiënter te beheren.

Daarnaast wordt in dit besluit uiting gegeven aan de ambitie uit het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 om bij de toekenning van sociale maatregelen maximaal af te stappen van categoriale selectiviteit op basis van sociale statuten en over te gaan naar inkomensselectiviteit. Naar analogie met de Mijn VerbouwPremie en de Mijn VerbouwLening, worden nu de toekenningsvoorwaarden om in aanmerking te komen voor de energiescan en de premie voor energiezuinige huishoudtoestellen inkomensafhankelijk gemaakt. Bijkomend wordt voorgesteld om de doelgroep van deze begunstigden nog uit te breiden.

In de loop van 2022 werden verschillende ontzorgende trajecten geëvalueerd, meer bepaald de Huur- en isolatiepremie (HIP), de opvolgscan type 2 (OS type 2) en de burenpremie, waarbij beslist werd om deze ontzorgende trajecten als op zichzelf staande maatregelen stop te zetten en te vervangen door een versterkt, geïntegreerd en in het energiehuis gecentraliseerd begeleidingsaanbod. Dit begeleidingsaanbod zal bestaan uit drie pijlers: (1) het bestaande eerstelijnsadvies, bestaande uit de begeleiding en ondersteuning bij

renovatiewerken waarvoor alle doelgroepen bij het loket terecht kunnen, (2) een nieuwe doelgroepgerichte (basis)renovatiebegeleiding aan huis, naar analogie met de burenpremie, en (3) een nieuwe doelgroepgerichte begeleiding bij de totaalrenovatie van woningen met EPC-label E en F of appartementen met EPC-label D, E of F, onder de noemer van de Mijn VerbouwBegeleiding. Hiermee kunnen de energiehuizen, aanvullend op hun huidige basistaken, welbepaalde doelgroepen resultaatgerichte begeleiding bieden bij de planning en uitvoering van renovaties. Daarnaast worden ook doelgroepgerichte trajecten voor onderhoud en verduurzaming van verwarming en voor begeleiding bij de plaatsing van zonnepanelen toegevoegd aan de basistaken van de energiehuizen waarvoor zij een prestatievergoeding zullen ontvangen.

Om enerzijds een ruimere kwetsbare groep met lagere inkomens aan te zetten tot het grondig energetisch renoveren en anderzijds de premies voor energiebesparing en woningkwaliteit verder te integreren, wordt voorgesteld om vanaf 1 januari 2024 de EPC-labelpremie te verhogen voor eigenaar-bewoners uit de inkomensdoelgroep 3 van de Mijn VerbouwPremie en eigenaars (natuurlijke personen of rechtspersonen) die een woning of appartement verhuren via een SVK. In deze vernieuwde EPC-labelpremie zal ook meer aandacht zijn voor een gezonde binnenluchtkwaliteit. Daarom zal voor uitbetalingsaanvragen vanaf 1 januari 2025 de uitgekeerde EPC-labelpremie anders zijn indien er een ventilatiesysteem geplaatst is. Voor eigenaar-bewoners uit de middelste en laagste inkomensgroep en de SVK-verhuurders wordt de premie verhoogd wanneer er een ventilatiesysteem geplaatst is. Voor eigenaar-bewoners uit de hoogste inkomensgroep en alle andere investeerders wordt de EPC-labelpremie verlaagd wanneer er géén ventilatiesysteem geplaatst is.

Sinds 1 september 2022 is de Mijn Verbouwenning van start gegaan. Op basis van de opgedane ervaringen, worden enkele wijzigingen voorgesteld om enige onduidelijkheden en lacunes, in het bijzonder met betrekking tot de mogelijkheden tot financiering van werken aan de gemene delen in appartementsgebouwen, in de regelgeving recht te zetten. Er wordt tevens voorzien dat een vereniging van mede-eigenaars ook de lening kan aanvragen voor de plaatsing van een PV-installatie met een maximaal AC-vermogen van de omvormer van meer dan 10 kVA.

De definiëring van de verschillende doelgroepen van het wetgevend kader voor energie-intensieve en niet energie-intensieve vestigingen wordt daarnaast uitgebreid, om deze zo te laten overeenstemmen met de oorspronkelijk beoogde doelgroepen. Voorheen waren de energie-intensieve vestigingen in VLAREM II opgenomen. In VLAREM II werd deze doelgroep gedefinieerd aan de hand van de term 'ingedeelde inrichting of activiteit'. In het Energiebesluit wordt deze doelgroep nauwer dan oorspronkelijk gedefinieerd aan de hand van de term "ondernemingen". Ook voor de niet energie-intensieve vestigingen, die in VLAREM II nog niet onder het wetgevend kader opgenomen waren, wordt in het versterkt wetgevend kader de term 'ondernemingen' gebruikt. Dit wordt daarom rechtgezet. Beide doelgroepen worden uitgebreid met de termen 'niet-commerciële instellingen' en 'publiekrechtelijke rechtspersonen'.

In de call groene stroom wordt de verplichting om elke zes maanden voor "overige" PV-installaties een call te organiseren opgeheven. De verplichting om elke twaalf maanden voor drijvende PV-installaties, PV-installaties op marginale gronden, PV-installatie in energiegemeenschappen, PV-installaties op woongebouwen en kleine en middelgrote windturbines een call te lanceren wordt versoepeld. Voorgesteld wordt om voor deze categorieën ten minste om de achttien maanden een call te organiseren. Zo kan beter op marktontwikkelingen en de rendabiliteit van de installaties worden ingespeeld.

In kader van de energieprestatiecertificatenregelgeving worden ook enkele wijzigingen doorgevoerd. Zo wordt voorzien dat er bij verhuur sowieso een EPC voorhanden zal moet zijn, of er nu publiciteit gevoerd wordt of niet (naar analogie met verkoop, erfpacht en opstal). De uitzondering dat er geen EPC opgemaakt moet worden voor gebouweenheden met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m² in een industrieel gebouw of een landbouwgebouw, wordt opgeheven zodanig dat het toepassingsgebied van de EPC-plicht volledig wordt gelijkgesteld met het toepassingsgebied van de renovatieverplichting. Verder wordt een uitzondering op de algemene EPC-plicht voor grote niet-residentiële gebouweenheden voorzien indien hiervoor een sloopvergunning is verleend. In die gevallen biedt het namelijk geen meerwaarde om een EPC voor niet-residentiële gebouweenheden te laten opmaken. Enkele historische EPC-gerelateerde errata wordt tot slot ook rechtgezet.

In het kader van de renovatieverplichting dient de nieuwe eigenaar, nieuwe opstalhouder of nieuwe erfpachter binnen een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf het moment van het verlijden van de authentieke akte te beschikken over een nieuw energieprestatiecertificaat waaruit blijkt dat men aan de toepasselijke renovatieverplichting voldoet. Deze verplichting is momenteel ook van toepassing op die eigenaars, opstalhouders of erfpachters die op het moment van het verlijden van de akte reeds aan de eisen van de

renovatieverplichtingen voldoen. Een dergelijke verplichting om alsnog een nieuw energieprestatiecertificaat op te maken wordt voor die gevallen die reeds aan de eisen voldoen als te administratief belastend ervaren. Om die reden wordt die verplichting thans aangepast zodat als op het moment van het verlijden van de authentieke akte reeds een geldig energieprestatiecertificaat beschikbaar is dat aantoon op dat moment reeds aan de verplichting is voldaan er binnen vijf jaar vanaf de datum van de authentieke akte geen energieprestatiecertificaat moet worden opgemaakt.

Bijkomend wordt ook een algemene labelplicht ingeschreven voor grote niet residentiële eenheden vanaf 2030. Omwille van de voorbeeldfunctie van publieke en overheidsgebouwen (met uitzondering van onderwijs) wordt de algemene labelplicht voor dit type gebouwen al ingevoerd in 2028. Een verplichting tot energetisch renoveren bij notariële overdracht van het pand volstaat immers niet om het volledige (niet-residentiële) gebouwenpark tegen 2050 koolstofneutraal te maken. Een algemene minimale labelverplichting dringt zich dus op.

Voor wat betreft de actualisaties van bandingfactoren worden enkele artikelen gewijzigd, alsook bijlage III/1, III/2 en III/3 van het Energiebesluit. De bandingfactoren van projecten met brandstofkosten zullen jaarlijks worden geactualiseerd. Om dit mogelijk te maken, moet ook de methodiek voor het berekenen van de bandingfactor worden gewijzigd.

Tot slot houdt dit Verzamelbesluit IX ook nog enkele kleinere wijzigingen in. Zo wordt in de procedure tot toekenning en opheffing van een leveringsvergunning de verplichting om te communiceren via aangetekende brief geschrapt in het kader van administratieve lastenverlaging. Verder wordt voorgesteld het call-systeem voor noodkoopwoningen structureel in te bedden in een algemeen steunsysteem. Gelet op de grote uitbreiding van hun takenpakket wordt er ook voorzien in een verhoging voor de tegemoetkomingen aan de energiehuizen. In kader van de gefaseerde uitbouw van externe warmtelevering wordt er een langere termijn vastgelegd waarin het systeem gerealiseerd mag worden. De gevallen bij verhuur waarin de EPC-plicht geldt, worden gelijkgetrokken met de EPC-plicht bij verkoop. Daarnaast wordt er bepaald dat op het EPC-bouw niet altijd de datum van ingebruikname van het gebouw meer vermeld moet worden. Ook wordt de adviesverlening door het VEKA met betrekking tot hervergunning van een BKG-installatie geschrapt aangezien deze geen meerwaarde biedt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/03 werd op 19 januari 2023 bekomen.
Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 16 januari 2023 verkregen.
Het begrotingsakkoord werd op 2 februari 2023 bekomen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1. Overgangperiode wat betreft de meldingsplicht voor stookolie

Via het besluit van de Vlaamse Regering werd artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater gewijzigd zodat de persoon die de keuring of de volledige onderhoudsbeurt heeft uitgevoerd of zijn aangestelde melding doet van de kenmerken van het centraal stooktoestel en de kenmerken van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt. Het VEKA ontwikkelt samen met de softwareleveranciers tegen 31 maart 2023 een "application programming interface" (API) waarmee gegevens uit de digitale attesten automatisch worden doorgestuurd naar de webtoepassing. De sector acht het mogelijk om tegen 1 september 2023 deze specificaties in hun eigen software in te bouwen, af te stemmen met externe partijen (nodig voor bepaalde onderdelen) en te testen. Vanaf 1 september 2023 zouden technici die werken met deze software dus automatisch de registratie moeten laten plaatsvinden. Het heeft echter geen zin om in afwachting van deze oplossing te werken met bestanden die vanaf eind januari 2023 al doorgestuurd zouden moeten worden met de informatie van de attesten van die maand. Om ervoor te zorgen dat de gegevens die voor het online komen van de API niet verloren zijn, de verplichting van registratie van deze gegevens blijft immers, zal een haalbare wijze van transfer van deze gegevens worden afgesproken met de softwareleveranciers. Om dit te realiseren en om ondertussen de sector niet in het ongewisse te laten over de huidige registratieplicht, wordt vanuit de sector (en ondersteund door het VEKA) voorgesteld om een overgangperiode te voorzien tot het online komen van de API. In deze periode blijft de registratieplicht bestaan maar zou de termijn van dertig dagen na het uitvoeren van de activiteit tijdelijk worden opgeschort.

A.2. Standaard uitlezen van kwartierwaarden voor elektriciteit en uurwaarden voor aardgas

Het voorgestelde artikel legt de netbeheerder de verplichting op om vanaf 1 januari 2025 minstens 1 keer per dag de kwartierwaarden voor elektriciteit uit te lezen bij actieve afnemers met een digitale meter, dit zowel bij nieuw geplaatste digitale meters vanaf 1 januari 2025 als bij digitale meters die al geplaatst waren voor deze datum. Vanaf 1 januari 2026 dient Fluvius die kwartierwaarden voor elektriciteit bij alle geplaatste digitale meters uit te lezen. Vanaf 1 januari 2028 dienen ook standaard de urengegevens voor gas uitgelezen te worden. De mogelijkheid blijft bestaan om op vraag ook vroeger over deze gegevens te beschikken. Een afnemer met een digitale meter kan aldus automatisch zijn informatieve kwartier- en uurwaarden terugvinden in Mijn Fluvius. Bijkomend kan de

netbeheerder deze uitgelezen kwartier- en uurwaarden ook gebruiken bij de uitoefening van zijn taken. Dit is absoluut noodzakelijk in het licht van de verdere elektrificatie. Zo geeft het netgebruikers de mogelijkheid om via de V-test van de VREG een inschatting te maken van de kostprijs van dynamische prijscontracten op basis van de werkelijke kwartierwaarden van het afgelopen jaar. Dit ontworpen artikel geeft uitvoering aan actie 14 van de visienota Flexibiliteitsplan 2025, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022 (“Uitlezen van kwartierwaarden wordt de standaard voor digitale meters”).

A.3. Uitbreiden van de verplichting tot maandfacturatie

Het huidige artikel 3.2.18, 4°, c), van het Energiebesluit stelt dat leveranciers die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest beleveren facturering op maandbasis van het gemeten maandverbruik bij afnemers met een digitale meter moeten aanbieden, zowel voor elektriciteit als voor aardgas. Voorstel is om deze verplichting vanaf 1 oktober 2023 uit te breiden naar alle leveranciers die elektriciteit en aardgas leveren in het Vlaams Gewest en maandfacturatie te verplichten als mogelijkheid voor alle producten waarop nieuw kan ingetekend worden en waarvan de prijszetting dit toelaat. Producten waarvoor maandfacturatie niet mogelijk is omwille van de prijszetting, zijn bijvoorbeeld de variabele contracten met een kwartaal-geïndexeerde spot-parameter waarbij de werkelijke waarde van de parameter pas gekend is na afloop van het kwartaal.

A.4. Uitbreiden informatie en facturatieverplichting door elektriciteit- of aardgasleveranciers

Er wordt voorgesteld leveranciers te verplichten om meer informatie te verlenen aan de afnemers over hun producten en de door hun aangerekende prijzen. Zo wordt er bij afnemers met een digitale meter voorzien in een uitbreiding van de informatieverplichting met betrekking tot het verbruik met energiekostenramingen. Dit laat de gebruiker toe een beter inzicht te krijgen in zijn verwachte afrekeningsfactuur en op basis hiervan al dan niet zijn voorschotten aan te passen. Daarnaast wordt ook voorgesteld de informatieverplichting over de producten en (variabele) prijzen uit te breiden en te voorzien in:

- een verplichting om op iedere voorschotfactuur de benaming van de lopende producten en de toepasselijke tariefkaarten te vermelden;
- een verplichting om meer transparantie te bieden via de onlineklantzone aan de klant over diens lopende contract(en) en de toepasselijke tariefkaart(en);
- een verplichting om op de website de tariefkaarten van alle producten die de leverancier levert aan afnemers te publiceren en om de werkelijke indexwaarden van de voorgaande achttien maanden te publiceren;
- een verplichting om ervoor te zorgen dat de afnemer, vanaf het versturen van een afrekenings- of slotfactuur, bepaalde informatie kan terugvinden bij de factuur of in de onlineklantzone;
- een verplichting om deze informatie op aanvraag ook per post aan de afnemer over te maken.

Tevens wordt voorgesteld leveranciers te verplichten om bij afnemers met een digitale meter vanaf een datum te bepalen door de minister, bevoegd voor energie, bij het berekenen van facturen rekening te houden met de maandmeterstanden die door de netbeheerder worden bezorgd, de geldende prijsformule en de voor die maand geldende indexwaarden. Dit in tegenstelling tot vandaag waarbij gebruik gemaakt wordt van een genormaliseerd reëel lastprofiel om een jaarverbruik over de verschillende maanden te verdelen.

A.5. Actualisaties bandingfactoren

Het ontwerpbesluit voorziet in een uitwerking van de methode van actualisatie voor projecten met brandstofkost. Conform artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden bandingfactoren niet enkel op basis van de elektriciteitsprijs geactualiseerd, maar ook op basis van de opbrengst aan elektriciteit en overige kosten en/of opbrengsten van ingaande en uitgaande energetische stromen van het project. Dit vraagt een verdere uitwerking in het Energiebesluit, en met name de bijlagen waarin de berekeningswijze voor de onrendabele top is bepaald.

A.6. Wijziging EPC-labelpremie

Om enerzijds een ruimere kwetsbare groep met lagere inkomens aan te zetten tot het grondig energetisch renoveren en anderzijds de premies voor energiebesparing en woningkwaliteit verder te integreren, wordt voorgesteld om vanaf 1 januari 2024 de EPC-labelpremie te verhogen voor aanvragers uit 'doelgroep 3' van Mijn VerbouwPremie die na de grondige renovatie de uitbetaling van de EPC-labelpremie aanvragen. Het gaat hoofdzakelijk om eigenaar-bewoners uit de laagste inkomensgroep en in beperkte mate om eigenaars (natuurlijke of rechtspersonen) die een woning of appartement verhuren via een Sociaal Verhuurkantoor (hierna: SVK).

Voor aanvragen vanaf 1 januari 2024 gelden volgende premiebedragen (in euro):

	Na renovatie behaalde EPC-label	Bedrag Doelgroep 1-2	Bedrag Doelgroep 3
Woning of collectief woongebouw	A	5000	6000
	B	3750	4500
	C	2500	3000
Appartement	A	3750	4500
	B	2500	3000

Dit moet samen gelezen worden met de begeleiding die men kan ontvangen om deze labels te behalen na renovatie. De energiehuizen krijgen onderstaande prestatiegerichte vergoeding om deze Mijn VerbouwBegeleiding te voorzien:

Mijn VerbouwBegeleiding	Na renovatie behaalde EPC-label	Vergoeding Doelgroep 3	Vergoeding Doelgroep 4
Woning of collectief woongebouw	A	2500	3000
	B	2000	2400
	C	1500	1800
Appartement	A	2000	2400
	B	1500	1800

Daarnaast wordt ook gezorgd voor een aangepaste labelpremie vanaf 1 januari 2025 indien blijkt dat er een ventilatiesysteem geplaatst is. Een ventilatiesysteem is immers een belangrijke factor om de binnenluchtkwaliteit in de gerenoveerde woning te blijven garanderen. Voor doelgroep 2 en doelgroep 3 van Mijn VerbouwPremie (de eigenaar-bewoners uit de middelste en laagste inkomensgroep en de SVK-verhuurders) wordt de premie verhoogd wanneer er een ventilatiesysteem aanwezig is. Voor doelgroep 1 (de eigenaar-bewoners uit de hoogste inkomensgroep en alle andere investeerders, die enkel in aanmerking komen voor premies voor energetische werken en niet voor kwaliteitswerken) wordt de EPC-labelpremie verlaagd wanneer er géén ventilatiesysteem geplaatst is. Zo wordt duidelijk het signaal gegeven dat een ventilatiesysteem een belangrijk element is binnen een renovatie-masterplan tot het A-label.

Voor aanvragen vanaf 1 januari 2025 gelden volgende premiebedragen (in euro):

Gebouwtype	EPC-label na renovatie	Doelgroep 1		Doelgroep 2		Doelgroep 3	
		Zonder ventilatie	Met ventilatie	Zonder ventilatie	Met ventilatie	Zonder ventilatie	Met ventilatie
Woning of collectief woongebouw	A	4000	5000	5000	6000	6000	7000
	B	3000	3750	3750	4500	4500	5250
	C	2000	2500	2500	3000	3000	3500
Appartement	A	3000	3750	3750	4500	4500	5250
	B	2000	2500	2500	3000	3000	3500

A.7. Inkomensafhankelijk maken van doelgroepgerichte maatregelen

Het Vlaams Regeerakkoord 2019 - 2024 vermeldt de ambitie om bij de toekenning van sociale maatregelen maximaal af te stappen van categoriale selectiviteit op basis van sociale statuten en te gaan naar inkomensselectiviteit. De doelstelling hiervan is om ondersteuning maximaal toe te kennen aan personen die hier omwille van een beperkt inkomen de meeste nood aan hebben, de toekenningsvoorwaarden voor het doelpubliek eenduidiger te bepalen en om werkloosheidsvallen binnen het beleid zoveel mogelijk te vermijden.

Naar analogie met de Mijn VerbouwPremie en de Mijn VerbouwLening worden nu ook de toekenningsvoorwaarden voor de kortingsbon voor energiezuinige huishoudtoestellen en de energiescan gewijzigd naar inkomensgerelateerde voorwaarden. Voor de energiescan wordt een vierde inkomensdoelgroep gedefinieerd die gebaseerd is op de inkomensgrenzen voor de sociale huur. Deze wordt ook in het kader van de Mijn VerbouwBegeleiding, waarvoor een bredere groep in aanmerking komt, toegepast voor het bepalen van de hoogte van de vergoeding. Voor de kortingsbon wordt een vijfde inkomensgroep gedefinieerd, die gebaseerd is op de inkomensgrenzen voor de verhoogde tegemoetkoming.

Doelgroep 4	alleenstaande zonder personen ten laste	28.105 euro	Energiescan en Mijn Verbouwbegeleiding
	alleenstaande met één persoon ten laste	42.156 euro	
	koppel zonder personen ten laste	42.156 euro	
	verhoging per persoon ten laste	4.160 euro	
Doelgroep 5	alleenstaande zonder personen ten laste	23.304 euro	Kortingsbon voor energiezuinige huishoudtoestellen
	alleenstaande met één persoon ten laste	34.956 euro	
	koppel zonder personen ten laste	34.956 euro	
	verhoging per persoon ten laste	4.160 euro	

A.8. Uitbreiding doelgroep kortingsbon voor energiezuinige huishoudtoestellen naar zeer kleine verbruikers.

Bijkomend wordt de doelgroep van afnemers die recht hebben op een dergelijke kortingsbon verruimd. Uit een studie van de UGent in opdracht van VEKA is namelijk gebleken dat een groep van zeer kleine verbruikers (met een verbruik <900 kWh op jaarbasis) altijd meer zal betalen onder een capaciteitstarief dan onder een kWh-gebaseerd nettatarief. Vanaf 1 januari 2024 tot en met 31 december

2026 kan voor deze doelgroep een kortingsbon voor de aankoop van bepaalde energiezuinige huishoudtoestellen deze stijging van het nettatarief dan ook compenseren.

A.9. Definiëring versterkt wetgevend kader voor (niet) energie-intensieve vestigingen

De definiëring van de doelgroep van het wetgevend kader voor energie-intensieve vestigingen stond voorheen in VLAREM II en verhuisde naar het Energiebesluit van 19 november 2010. Door de doelgroep in het Energiebesluit af te bakenen aan de hand van de term 'ondernemingen' is de nieuwe doelgroep echter nauwer gedefinieerd dan de manier waarop de doelgroep voorheen gedefinieerd werd in VLAREM II. Het was de bedoeling om de doelgroep van het wetgevend kader rond energie-intensieve vestigingen én niet energie-intensieve vestigingen in het Energiebesluit te definiëren aan de hand van het finaal energiegebruik van een vestiging en de grootte van de exploitant op vestigingsniveau, zonder dat er wordt gekeken naar de manier waarop de exploitant van de energie-intensieve vestiging wordt georganiseerd. Dit wordt in dit ontwerpbesluit rechtgezet.

A.10. Wijziging callsysteem noodkoopwoningen

Het call-systeem, dat in 2020 als experiment in het leven werd geroepen, heeft het mogelijk gemaakt het Noodkoopfonds bij te sturen en te optimaliseren waar nodig. Het instrument is nu echter rijp voor een structurele inbedding. Hierdoor zal niet langer met periodieke calls worden gewerkt, maar zullen OCMW's een trekkingsrecht bij het VEKA kunnen aanvragen. Deze werkwijze biedt de OCMW's de mogelijkheid om op hun tempo een dossier voor te bereiden, waarmee nog een laatste resterende drempel die uit de brede bevraging die begin 2022 door het VEKA werd georganiseerd, zijnde de tijdsdruk die het call-systeem met zich meebrengt, wordt weggewerkt.

A.11. Wijzigingen aan de Mijn Verbouwen

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 in het kader van de verbouwen, werd uitvoering gegeven aan het decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot wijziging van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 met het oog op de introductie van een geïntegreerde lening tot 60.000 euro, zijnde de verbouwen. Deze lening is van start gegaan op 1 september 2022 en wordt toegekend door de energiehuizen. Uit de opgedane ervaringen worden nu enkele wijzigingen voorgesteld om enige onduidelijkheden en lacunes, in het bijzonder met betrekking tot de mogelijkheden tot financiering van werken aan de gemene delen in appartementsgebouwen, in de regelgeving recht te zetten. Zo wordt onder meer voorzien in de mogelijkheid om aan een eigenaar-bewoner die voldoet aan de inkomensdoelgroepen of aan een eigenaar die verhuurt via een SVK of volgens het stelsel van geconventioneerd verhuren, een lening toe te kennen voor de financiering van de werken aan de gemene delen van een appartementsgebouw. Daarnaast wordt ook het type werken waarvoor een VME kan lenen, uitgebreid tot alle type werken waarvoor men ook een Mijn Verbouwenpremie kan aanvragen, waarbij ook voorzien wordt dat de VME een lening kan aangaan voor de plaatsing van een PV-installatie met een maximaal AC-vermogen van de omvormer van meer dan 10 kVA.

A.12. Hertekening en uitbreiding begeleidingsaanbod van de energiehuizen

In de loop van 2022 werden verschillende ontzorgende trajecten geëvalueerd, meer bepaald de Huur- en isolatiepremie (HIP), de opvolgscan type 2 (OS type 2) met focus op energiebesparende werken en de burenpremie, waarbij beslist werd om deze ontzorgende trajecten als op zichzelf staande maatregelen stop te zetten en te vervangen door een versterkt, geïntegreerd en in het energiehuis gecentraliseerd begeleidingsaanbod.

Dit begeleidingsaanbod zal bestaan uit drie pijlers:

- 1) Energiehuizen bieden alle burgers van alle doelgroepen eerstelijns renovatieadvies- en begeleiding aan via hun loket, zoals dat nu ook al bestaat;

- 2) Energiehuizen bieden een bijkomende doelgroepgerichte basisrenovatiebegeleiding aan huis aan voor de uitvoering van één maatregel als nieuwe basistaak voor de energiehuizen. Dit wordt d.m.v. de voorgestelde verhoogde basisvergoeding gefinancierd;
- 3) Energiehuizen bieden een nieuwe doelgroepgerichte begeleiding aan, onder de noemer van de Mijn Verbouwbegeleiding (hierna: MVB), bij de totaalrenovatie van woningen met EPC-label E en F binnen de vijf jaar tot minstens het EPC-label C of appartementen met een EPC-label D, E of F die binnen dezelfde termijn worden gerenoveerd tot label B of beter, bij de plaatsing van PV-installaties en bij het onderhoud en verduurzaming van een verwarmingsinstallatie. Deze begeleiding door de energiehuizen wordt op basis van prestaties forfaitair vergoed. Hiermee kunnen de energiehuizen, aanvullend op hun huidige basistaken, doelgroepen 3 en 4 en verhuurders (onder voorwaarden) resultaatgerichte begeleiding bieden bij de planning en uitvoering van renovaties.

Met dit aanbod spelen we in op de strategische prioriteiten van de komende jaren met een expliciet sociale focus: de uitfasering van het grote aandeel woningen met de slechtste energieprestaties (EPC-label E en F) en het aanbod van kosteloze begeleiding die intensiever wordt naargelang het inkomen lager is. Deze begeleiding zet resultaatgericht in op energiebesparing, zonder echter het aspect woningkwaliteit uit het oog te verliezen. Tegelijk blijft een erg brede doelgroep toegang hebben tot begeleiding op maat bij de uitvoering van individuele renovatiewerken, wat ook de basis vormt bij de bestaande burenpremie.

Het energiehuis kan beide nieuwe vormen van begeleiding zelf uitvoeren, ofwel beroep doen op externe uitvoerende partners met een erkenning als EPB-verslaggever of energiedeskundige, architect of BENOvatiecoaches waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst opstellen, en die daarvoor een vergoeding ontvangen. Het model van deze overeenkomst wordt door het VEKA beschikbaar gesteld.

Volgende tabel geeft een overzicht van het toekomstige begeleidingsaanbod, de doelgroepen en de wijze van financiering:

Doelgroep	Eerstelijns-advies en -begeleiding (aan loket)	Basisrenovatie-begeleiding (1 maatregel per woning) ¹	MijnVerbouw-begeleiding (tot eind 2026) ²	Begeleiding PV (2023-2024)	Begeleiding onderhoud verwarming (2023-2024)
Doelgroep 1 MVP	X				
Doelgroep 2 MVP	X	X			
Doelgroep 3 MVP	X	X	X	X	X ³
Doelgroep 4 Nieuw	X	X	X	X	X ⁴
Doelgroep 5 Nieuw	X	X	X	X	X
Financiering	Basisfinanciering EH	Basisfinanciering EH + Prestatie-financiering als boven minimaal target (X per aantal inwoners)	Prestatie-financiering	Prestatie-financiering	Prestatie-financiering

Het **eerstelijnsadvies en de begeleiding** aan het loket valt samen met wat de energiehuizen nu al bieden in het kader van hun in het Energiebesluit beschreven basistaken. Hiervoor gelden geen inkomens- noch eigendomsvoorwaarden.

De **doelgroepgerichte basisrenovatiebegeleiding** aan huis wordt als nieuwe basistaak van de energiehuizen toegevoegd en beschikbaar gesteld voor volgende doelgroep: huishoudelijke afnemers eigenaar-bewoners tot en met inkomensdoelgroep 2 van de Mijn VerbouwPremie en verhuurders die een woning verhuren aan een sociaal verhuurkantoor of via geconventioneerde verhuur zoals van

¹ Naast eigenaar-bewoners komen hier onder voorwaarden ook verhuurders in aanmerking.

² Idem, zij het dat voor doelgroep 4 een hogere vergoeding voor de uitvoering zal worden toegekend.

³ En waarvan het OCMW de inschatting maakt dat deze begeleiding relevant kan zijn.

⁴ En waarvan het OCMW de inschatting maakt dat deze begeleiding relevant kan zijn.

toepassing is bij de Mijn VerbouwLening. De inhoudelijke invulling van de begeleiding, waaronder de minimaal te doorlopen stappen van de begeleiding, de voorwaarden waaraan de begeleider moet voldoen en de wijze van rapportering hieromtrent zal door de minister na verder overleg met de energiehuizen worden vastgelegd via ministerieel besluit. De financiering verloopt via de fors uitgebreide basisfinanciering (zie verdere toelichting). Indien een energiehuis de streefwaarden bereikt inzake het aantal te realiseren basisrenovatiebegeleidingen, zoals overeengekomen in de samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen het energiehuis en de minister van energie, kan voor de bijkomende basisrenovatiebegeleidingen worden overgeschakeld naar een prestatiegerichte financiering van 700 euro voor elke renovatiebegeleiding als die leidt tot minstens één uitgevoerde renovatiemaatregel.

De Mijn Verbouwbegeleiding (MVB) zal zich maximaal aligneren met de scopes en doelstellingen van de renovatieverplichting en de EPC-labelpremie zonder de extra modaliteiten met het oog op de begeleiding van kwetsbare doelgroepen uit het oog te verliezen. Inhoudelijk sluit de MVB ook nauw aan bij de lopende gesubsidieerde energieconsulentenprojecten met renovatiecoaches, die tot en met 2024 in de 18 energiehuizen lopen en die ook als doel hebben zoveel mogelijk eigenaars te mobiliseren tot renovatie.

De MVB is een structurele prestatiegerichte begeleiding die door de energiehuizen aangeboden zal worden aan doelgroepen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Huishoudelijke afnemers die ook eigenaar-bewoner zijn uit inkomensdoelgroep 3 van de Mijn VerbouwPremie en verhuurders die een woning verhuren aan een sociaal verhuurkantoor of via geconventioneerde verhuur (zoals van toepassing is bij de Mijn VerbouwLening);
- Beperkt tot huizen met een EPC-label E of F die binnen een termijn van maximaal 5 jaar worden gerenoveerd tot een label C of beter, of appartementen met een EPC-label D, E of F die binnen dezelfde termijn worden gerenoveerd tot label B of beter.

Voor de financiering hiervan worden bijkomende middelen gereserveerd waarop de energiehuizen op basis van de geleverde prestaties beroep kunnen doen. Er zal hiervoor cofinanciering worden voorzien vanuit het Vlaams Klimaatfonds, waarvoor een aanvraagdossier zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Voordat deze twee nieuwe begeleidingsvormen kunnen worden opgestart, zijn er nog heel wat inhoudelijke en technische ontwikkelingen nodig. Vandaar dat de exacte datum van inwerking in een latere fase door de minister van energie zal worden bepaald, zij het niet later dan 1 april 2024.

Naast de uitbreiding van de begeleidingstaken van de energiehuizen, krijgen de energiehuizen ook bijkomende taken op het vlak van de begeleiding van huishoudelijke afnemers bij doelgroepgerichte trajecten rond verduurzaming van verwarming en de plaatsing van zonnepanelen.

In navolging van de beslissing van de Vlaamse Regering van 30 september 2022 betreffende de realisatie van bijkomende sociale energiemaatregelen om de impact van de hoge energieprijzen op de betaalbaarheid van de energiefacturen voor de gezinnen te verlichten, betreft het initiatief voorstellen tot aanpassingen van de taken van energiehuizen en voorstellen tot een uitbreiding van de financiering van de energiehuizen op basis van de geleverde prestaties met betrekking tot deze taken. Deze taken betreffen concreet het coördineren en realiseren door de energiehuizen van de begeleiding van gezinnen rond het onderhoud en de verduurzaming van de verwarming en de plaatsing van PV-installaties.

A.13. Verhoging basisvergoeding energiehuizen

Het samenvallen van de ongeziene energiecrisis met de invoering van de zeer succesvolle “Mijn Verbouwpremie” en “Mijn Verbouwlening” heeft tot een ongeziene toestroom van burgers richting de Vlaamse energiehuizen geleid. Met het oog op deze sterk toegenomen nood aan advies en begeleiding

van burgers, en de toenemende taakstelling van de energiehuizen onder impuls van de Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie, is een structurele versterking van de energiehuizen noodzakelijk. Bovendien wordt de premie voor collectieve renovatiebegeleiding (“burenpremie”) hervormd tot de hiervoor beschreven doelgroepgerichte basisrenovatiebegeleiding (zie *supra*), hetgeen de vraag naar renovatiebegeleiding door het energiehuis zal verhogen. Om het schaarse, kwalitatieve personeel structureel aan zich te kunnen binden, hebben de energiehuizen nood aan voldoende zekerheid over de financiering die zij voor de hen opgelegde basistaken ontvangen. Daarom wordt voorgesteld om deze vergoedingen, zoals vastgelegd in het Energiebesluit, structureel te verhogen tot en met 2026 (zie verdere toelichting). Deze verhoogde financiering kunnen de energiehuizen gebruiken om de kwalitatieve uitvoering van de hen opgelegde basistaken te blijven garanderen en de hierboven toegelichte bijkomende taakstelling m.b.t. de doelgroepgerichte (basis)renovatiebegeleiding uit te voeren.

A.14. Uitzondering op de EPC NR-plicht bij sloop van niet-residentiële gebouweenheden

Elke grote niet-residentiële gebouweenheid zal vanaf 2026 moeten beschikken over een energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen of gebouweenheden (hierna: EPC NR), ook zonder dat de gebouweenheid overgedragen of verhuurd wordt. Naar aanleiding van die algemene verplichting krijgt het VEKA regelmatig de vraag of die verplichting ook geldt voor niet-residentiële gebouwen die op korte termijn gesloopt zullen worden. In die gevallen is het geen meerwaarde om een EPC NR te laten opmaken. Een EPC NR bepaalt namelijk de energieprestatie van een gebouw en voorziet informatie en renovatiemaatregelen om deze energieprestatie te verbeteren richting de lange termijn doelstelling. Dat is zinvolle informatie, maar niet voor die gebouwen die effectief binnen afzienbare tijd afgebroken zullen worden. Daarom wordt voorgesteld om een vrijstelling op de algemene EPC-plicht in te voeren voor niet-residentiële gebouwen die gesloopt zullen worden. Deze uitzondering wordt gekoppeld aan een objectief en juridisch sluitend criterium, namelijk het beschikken over een sloopvergunning.

A.15. Aanscherpingspad labelplicht voor grote niet-residentiële gebouweenheden

Tegen 2050 streven we naar een koolstofneutraal gebouwenpark. Om deze doelstelling in praktijk om te zetten, wordt binnen het energiebeleid ingezet op verschillende pijlers: sensibilisatie, communicatie, (financiële) ondersteuning en tenslotte ook op verplichtingen. Zo trad in 2022 de renovatieverplichting in voege voor niet-residentiële gebouweenheden en volgt op 1 januari 2023 een renovatieverplichting voor woningen en appartementen. Elke gebouweenheid moet verplicht energetisch gerenoveerd worden binnen de 5 jaar na notariële overdracht in volle eigendom. Focussen op transactiemomenten zijn interessant aangezien deze momenten sowieso vaak gepaard gaan met renovatiewerken. Echter, enkel de verplichting tot energetisch renoveren bij overdracht volstaat niet om het volledige (niet-residentiële) gebouwenpark tegen 2050 koolstofneutraal te maken. Ook zittende eigenaren moeten gestimuleerd worden om de energieprestatie van hun gebouw of gebouweenheid geleidelijk aan grondig te verbeteren. Dit ontwerp van besluit voorziet zodoende in een algemene minimale labelverplichting voor grote niet-residentiële eenheden.

Voor de grote niet-residentiële eenheden wordt er momenteel voorgesteld om een minimaal label E (hetgeen een minimaal aandeel hernieuwbare energie van 5% impliceert) op te leggen tegen 2030. Het niet-residentiële gebouwenpark is immers qua energieprestatie grotendeels nog ongekend terrein. Voor niet-residentiële eenheden in publieke en overheidsgebouwen (met uitzondering van onderwijs) wordt de minimale labelplicht versneld ingevoerd, namelijk tegen 2028.

A.16. Aanpassing renovatieverplichting

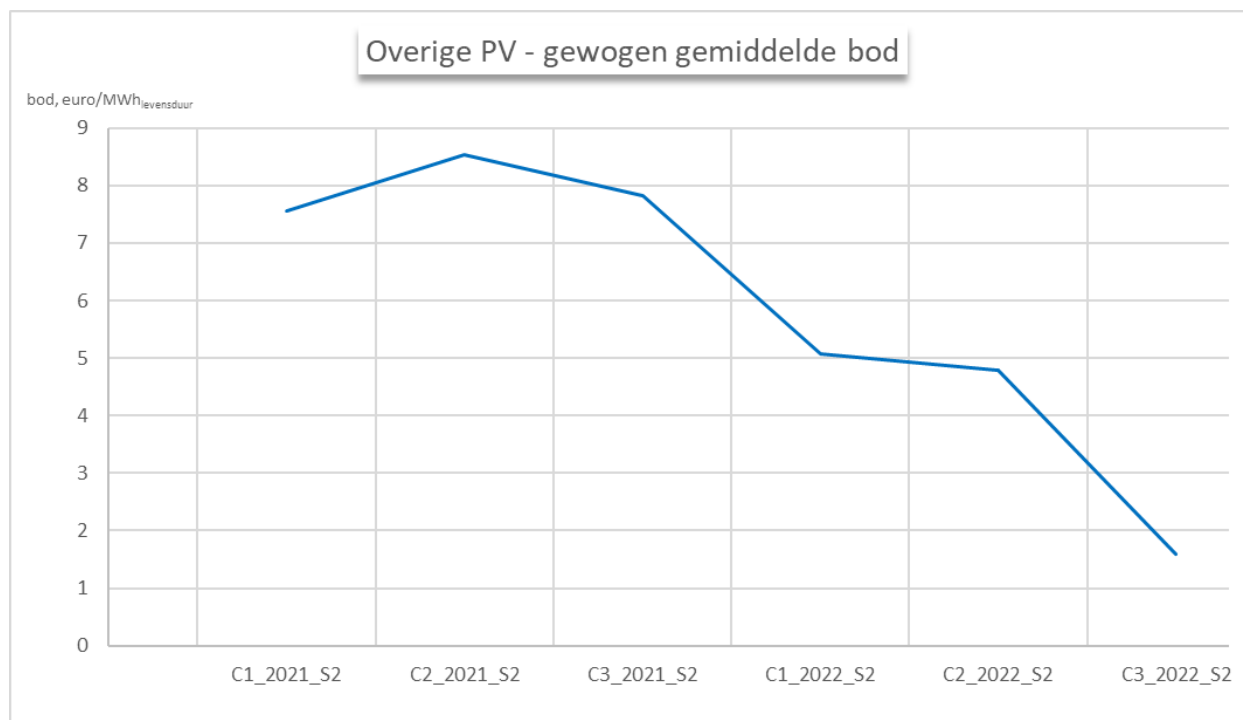
In het kader van de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen, niet-residentiële eenheden, residentiële gebouwen en residentiële eenheden dient de nieuwe eigenaar, nieuwe opstalhouder of nieuwe erfpachter binnen een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf het moment van het verlijden van de authentieke akte te beschikken over een nieuw energieprestatiecertificaat waaruit blijkt dat men aan de toepasselijke renovatieverplichting (bv. minimale energieprestatieniveaus, minimaal

aandeel hernieuwbare energie, of de labelis bij niet-residentieel en de labelis bij residentiële gebouwen) voldoet. Deze verplichting is momenteel ook van toepassing op die eigenaars, opstalhouders of erfpachters die op het moment van het verlijden van de akte reeds aan de eisen van de renovatieverplichtingen voldoen. Een dergelijke verplichting om alsnog een nieuw energieprestatiecertificaat op te maken wordt voor die gevallen die reeds aan de eisen voldoen als te administratief belastend ervaren. Om die reden wordt die verplichting thans aangepast zodat als op het moment van het verlijden van de authentieke akte reeds een geldig energieprestatiecertificaat beschikbaar is dat aantoon op dat moment reeds aan de verplichting is voldaan er binnen vijf jaar vanaf de datum van de authentieke akte geen energieprestatiecertificaat moet worden opgemaakt.

A.17. Wijziging call groene stroom

De call groene stroom moet minstens om de zes maanden worden gelanceerd, waarbij telkens verplicht de categorie “overige” PV-installaties op basis van zonne-energie wordt meegenomen. Voor PV-installaties op marginale gronden, drijvende PV-installaties, PV-installaties op woongebouwen, PV-installaties van energiegemeenschappen van burgers en hernieuwbare-energiegemeenschappen en installaties op basis van windenergie moet minstens om de twaalf maanden een call worden gelanceerd.

De huidige regeling verplicht de minister om calls te organiseren, zelfs als de markt er niet om vraagt. Uit een analyse van de resultaten van de afgelopen calls voor “overige” PV-installaties, blijkt dat het gemiddeld gewogen weerhouden bod sterk aan het dalen is (gerekend in Euro/MWh_{levensduur}, zie onderstaande grafiek). Het risico bij deze trend is dat er een punt komt dat steun mogelijk niet meer nodig is. Voorgesteld wordt om de “overige” PV-installaties de verplichte organisatie van de call op te heffen. Voor de andere categorieën wordt de frequentie verminderd naar minstens één keer op de achttien maanden. Zo kan beter worden ingespeeld op de markt en de sterk verhoogde rendabiliteit van de installaties.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1: Via het besluit van de Vlaamse Regering werd artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater gewijzigd zodat de persoon die de keuring of de volledige onderhoudsbeurt heeft uitgevoerd of zijn aangestelde melding doet van de kenmerken van het centraal stooktoestel en de kenmerken van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt zoals het type toestel, de locatie, het vermogen, de brandstof, de brandertechnologie, het bouwjaar en de kenmerken van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt, zoals het type activiteit, de datum van uitvoering van de activiteit en de eindbeoordeling, en dit via de webapplicatie van het VEKA in de databank, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De voormelde melding gebeurt volgens het formaat dat het VEKA vastlegt. De voormelde melding gebeurt binnen dertig dagen na de uitvoering van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt

Het VEKA ontwikkelt samen met de softwareleveranciers een “application programming interface” (API) waarmee gegevens uit de digitale attesten automatisch worden doorgestuurd naar de webtoepassing (registratie keuring en onderhoud centrale stooktoestellen). Op deze manier kunnen de erkende technici zonder extra administratie ook de registratie doen van de keuring en het onderhoud zoals dat sinds 1 januari 2023 verplicht is. Dit verloopt automatisch. Het VEKA maakt daartoe intern een overzicht van specificaties op waaraan de software van de leveranciers moet voldoen zodat deze kan communiceren met onze webtoepassing. Het VEKA heeft zichzelf als deadline gesteld om deze specificaties rond te hebben tegen 31 maart 2023. De sector acht het dan mogelijk om tegen 1 september 2023 deze specificaties in hun eigen software in te bouwen, af te stemmen met externe partijen (nodig voor bepaalde onderdelen) en te testen. Vanaf 1 september 2023 zouden technici die werken met deze software dus automatisch de registratie moeten laten plaatsvinden.

Het heeft echter geen zin om in afwachting van deze oplossing te werken met bestanden die vanaf eind januari 2023 al doorgestuurd zouden moeten worden met de informatie van de attesten van die maand. Dit zou immers betekenen dat er heel veel fouten (rond authenticatie, adresgegevens, technische gegevens) gaan zitten in deze bestanden. Deze zouden dan intern binnen het VEKA moeten worden rechtgezet, wat veel personeelsinzet zou vereisen. Bovendien vereist dit van de technici nog steeds een manuele handeling, opslaan van gegevens in een afzonderlijk bestand, inloggen op de webtoepassing, doorsturen van het bestand, en verificatie van elke actie door de erkende technicus.

Om ervoor te zorgen dat de gegevens die voor het online komen van de API niet verloren zijn, de verplichting van registratie van deze gegevens blijft immers, zal een haalbare wijze van transfer van deze gegevens worden afgesproken met de softwareleveranciers. Dit kan bijvoorbeeld een eenmalige transfer zijn via een bestand (met gevalideerde velden, dus niet zomaar gegevens doorgeven).

Om dit te realiseren en om ondertussen de sector niet in het ongewisse te laten over de huidige registratieplicht, wordt vanuit de sector (en ondersteund door het VEKA) voorgesteld om een overgangperiode te voorzien tot het online komen van de API (= 1 september 2023). In deze periode blijft de registratieplicht bestaan maar zou de termijn van dertig dagen na het uitvoeren van de activiteit tijdelijk worden opgeschort. De technici die nu digitale attesten gebruiken, moeten dan geen extra manuele handelingen meer doen via de webtoepassing (wat momenteel leidt tot grote administratieve zorgen). Deze informatie gaat immers automatisch doorgestuurd worden vanaf 1 september 2023. De technici die nu op papier werken, kunnen dit blijven doen maar hebben wat meer tijd om de registratie via onze webtoepassing door te geven.

De sector is grote voorstander van de hiervoor voorgestelde aanpak. Een positieve beslissing hierover zou heel wat druk van de ketel halen rond de praktische uitvoerbaarheid van deze actie. Inhoudelijk blijft de verplichting bestaan en de data van de keuring en het onderhoud van centrale

stooktoestellen in Vlaanderen uitgevoerd vanaf 1 januari van dit jaar zal het VEKA vanuit de sector volledig ontvangen.

Wat de werking binnen het VEKA rond de sensibilisatie van eigenaars, gebruikers, technici en de sector betreft, leidt dit niet tot uitstel van acties: het sensibiliseren over de keuring of het onderhoud van de verwarming via de woningpas is voorzien vanaf het najaar, de algemene sensibilisatie blijft actief zoals die nu is, de handhaving naar erkende technici over de registratie zou in de praktijk maar mogelijk geweest zijn na een eerste werkingsjaar (kijken welke technicus geen registratie heeft gedaan gedurende dat jaar), de voorziene handhaving naar particulieren over de uitvoering van de keuring en het onderhoud start op in 2025.

Gelet op het feit dat de meldingsplicht reeds geldt sinds 1 januari 2023, wordt voorgesteld om de inwerkingtreding van deze opschorting te voorzien op moment van bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

ARTIKEL 2, 1°, 2° EN 3°: De definitie van “eindgebruiker van thermische energie” werd opgenomen in het Energiedecreet (artikel 1.1.3, 30°/3)⁵ en kan dus geschrapt worden uit het Energiebesluit.

In de definities van ‘energie-intensieve vestiging’, ‘finaal energiegebruik’ en “vestigingseenheid” worden de termen ‘niet-commerciële instellingen’ en ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ ingevoegd om het toepassingsgebied van het wetgevend kader voor energie-intensieve en niet energie-intensieve vestigingen te doen overeenstemmen met de beoogde doelgroepen (zie voor verdere toelichting de bespreking bij de artikelen 17 tot en met 24).

ARTIKEL 3: De VREG keurde op 20 december 2022 de niet-periodieke nettarieven voor 2023 goed. De plaatsing van een digitale meter op aanvraag is vanaf 1 januari 2023 gratis. Dit betekent ook dat Fluvius geen offerte meer stuurt voor de plaatsing van een digitale meter. Artikel 3.1.55 wordt aangepast conform deze nieuwe realiteit; Fluvius stuurt wel nog een ontvangstbevestiging na de aanvraag voor een digitale meter. Nu de digitale meter op aanvraag gratis is geworden en het draagvlak voor de digitale meter steeds groter wordt, wordt een toename verwacht van het aantal aanvragen. Daardoor is het onmogelijk om de digitale meter altijd binnen 30 werkdagen te plaatsen, zeker in geval van sanering (= aanpassing aan de aansluiting en/of meterlocatie). Een uitzondering op de termijn van 30 dagen wordt daarom voorzien. Bij sanering is immers meer werk (en soms andere technici) nodig. Bij een verplaatsing van de meter dient de klant soms een sleuf te graven en is de timing ook afhankelijk van de klant.

ARTIKEL 4: Artikel 3.1.57 van het Energiebesluit regelt het uitlezen van de digitale meter. Volgens het eerste lid worden standaard de dagwaarden van de afname en eventueel injectie uitgelezen. Het tweede lid van dit artikel stelt dat vanaf 1 januari 2021 de netbeheerder, op verzoek van de netgebruiker, de geregistreeerde kwartiergegevens voor elektriciteit en de geregistreeerde urengegevens voor aardgas kan uitlezen. Volgens het derde en vierde lid kunnen distributienetbeheerders (op eigen initiatief) deze kwartier en uur-waarden uitlezen indien dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van hun taken inzake netbeheer, de operationele veiligheid van het net of de uitwisseling van de nodige gegevens met andere netbeheerders.

In de huidige situatie kan een afnemer met een digitale meter op twee manieren de uitlezing van kwartierwaarden voor elektriciteit initiëren:

- Ten eerste door dit aan te vragen in het webportaal “Mijn Fluvius”. Gevolg is dan dat de afnemer vanaf dat moment niet enkel zijn dagwaarden, maar ook zijn (niet-gevalideerde) kwartierwaarden kan inzien en opvolgen in “Mijn Fluvius”. De afnemer kan ook aangeven in

---

⁵ Artikel 3, 3° van het decreet van 23 december 2022 tot wijziging van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen.

“Mijn Fluvius” dat deze kwartierdata mogen worden beschikbaar gesteld worden aan derden (vb. energiedienstenleveranciers, de V-test voor een simulatie van dynamische contracten...).

- Een tweede manier waarop de uitlezing van kwartierwaarden kan opgestart worden, is door zijn leverancier te vragen om in “meetregime 3” (SMR3) geplaatst te worden. Gevolg hiervan is dat de leverancier de (gevalideerde) kwartierwaarden van de digitale meter van de afnemer via de marktprocessen krijgt van de netbeheerder. De leverancier heeft deze gevalideerde kwartierwaarden nodig bij de facturatie aan de afnemer van dynamische prijscontracten, energiedelen en peer-to-peerhandel.

Voorliggend ontwerpartikel geeft uitvoering aan actie 14 van de visienota Flexibiliteitsplan 2025, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 28 oktober 2022.⁶

Het voorgestelde artikel legt zodoende de netbeheerder de verplichting op om vanaf 1 januari 2025 (d.i. de datum waarop dit artikel in werking zal treden) minstens 1 keer per dag de kwartierwaarden voor elektriciteit uit te lezen bij actieve afnemers met een digitale meter. Dit zowel bij nieuw geplaatste digitale meters vanaf 1 januari 2025 als bij digitale meters die al geplaatst waren voor deze datum. Vanaf 1 januari 2026 dient Fluvius die kwartierwaarden voor elektriciteit bij alle geplaatste digitale meters uit te lezen. Vanaf 1 januari 2028 dienen ook standaard de uurgegevens voor gas uitgelezen te worden. De mogelijkheid blijft bestaan om op vraag ook vroeger over deze gegevens te beschikken. Momenteel leest de netbeheerder enkel de dagwaarden uit, tenzij de afnemer verzocht heeft om de kwartierwaarden voor elektriciteit en de uurwaarden voor aardgas uit te lezen. Het artikel voorziet in een redelijke termijn die nodig is zodat Fluvius zowel op vlak van databeheer als IT-processen zich kan organiseren en een stappenplan kan uitwerken om de uitlezing met hogere granulariteit mogelijk te maken.

Deze wijziging heeft twee doelstellingen:

- Enerzijds kan de netbeheerder hierdoor automatisch meer informatieve data over energieafname en -injectie beschikbaar stellen aan afnemers met een digitale meter in zijn webportaal “Mijn Fluvius”. In de huidige energiecrisis zijn veel afnemers op zoek naar deze informatie om hun energieafname en -injectie te analyseren en op basis hiervan hun gedrag bij te sturen. Ze zullen op die manier direct al een aantal historische gegevens zien. Als ze eerst nog de uitlezing van kwartierwaarden moeten opstarten, moeten ze nog een hele poos wachten vooraleer ze over voldoende gegevens beschikken om hun energiegebruik te analyseren en bij te sturen.
De afnemer kan in “Mijn Fluvius” toestemming geven om zijn (historische en toekomstige) kwartierdata te delen met een derde (vb. een energiedienstenleverancier, een leverancier, de V-test, ...), teneinde hem te helpen bij het analyseren en bijsturen van zijn energiegebruik. Zo zullen er ook sneller een jaar kwartierwaarden beschikbaar zijn, waardoor de afnemer in de V-test (of door een leverancier) een simulatie op maat kan laten uitvoeren van een dynamisch prijscontract. De afnemer kan in “Mijn Fluvius” een overzicht vinden van alle derden die toegang hebben tot zijn kwartier- en uurdata en heeft er de mogelijkheid om deze toestemming te allen tijde in te trekken.
- Anderzijds is er hierdoor meer gedetailleerde data over de afname en injectie van elektriciteit op zijn net beschikbaar voor de distributienetbeheerder die hij dan kan gebruiken bij de uitoefening van zijn taken inzake net- en databeheer. Het gaat dan onder meer om de taken om het net op een veilige, betrouwbare en efficiënte wijze te ontwikkelen, te onderhouden en te beheren, om energiefraude, onderbrekingen en storingen op te sporen, om de nodige gegevens te verstrekken aan de beheerders van de netten waarmee zijn net is verbonden, om het flexibiliteitsvolume op zijn net te bepalen, etc.

Zowel nu als na de wijziging is er voor elektriciteit enkel een uitlezing van de kwartierwaarden van de afname en injectie op het toegangspunt op de voorgaande dag. Het gaat dus niet om een

---

⁶ Zie ook VR 2022 2810 DOC.1167/1BIS.

ogenblikkelijke uitlezing van het verbruik op dat moment. Dat kan enkel uitgelezen worden via applicaties aangesloten op de gebruikspoort op de digitale meter (zie artikel 3.1.45, §2 Energiebesluit). Dit wordt niet geïmpacteerd door de voorgestelde wijziging.

De uitgelezen kwartier- en uurwaarden worden beheerd door de netbeheerder, een publieke en gereguleerde partij. Deze stelt deze waarden ter beschikking van de afnemer in het webportaal "Mijn Fluvius". Daar kan de afnemer derden toestemming geven om deze data ook in te kijken of te ontvangen. De afnemer kan in "Mijn Fluvius" een overzicht vinden van alle derden die toegang hebben gekregen tot zijn (kwartier- en uur) data en hij heeft er de mogelijkheid om deze toestemming te allen tijde in te trekken (cfr. art. 3.1.58, tweede lid, 4°, van het Energiebesluit).

The screenshot shows the Fluvius web portal interface. At the top, there is a navigation bar with the Fluvius logo and 'MIJN FLUVIUS'. Below this is a menu with icons for Home, Verbruik, Poortbeheer, Premies, Netkosten, Groene stroom, and Energiedelen. The main content area is titled 'Verbruikshistoriek digitale meter' and includes a 'Verbruik aanvragen' button. The data is presented in a table with columns for 'EAN-code' and 'Label'. The table lists several entries for 'ELEKTRICITEIT - EAN-code 5414', each with a green dot icon and a 'Toon verbruik' button. The entries describe consumption from 13/10/2020 and 15/10/2020 at different levels (dag, kwartier) and with specific meter details.

De netbeheerder of Fluvius mag enkel toegang geven tot de gegevens uit de digitale meter, o.a. de uitgelezen kwartier- en uurwaarden, aan de in artikel 4.1.22/5 van het Energiedecreet opgesomde partijen indien de toegang tot die gegevens noodzakelijk is om hun taken uit te oefenen en/of indien de afnemer hem daartoe toestemming heeft gegeven.

Overeenkomstig artikel 4.1.22/6 van het Energiedecreet beheert, verwerkt, beveilgt en bewaart de netbeheerder of zijn werkmaatschappij Fluvius de technische, relationele en meetgegevens (m.a.w. ook de uitgelezen kwartier- en uurwaarden) met betrekking tot de toegangspunten op zijn net met het oog op de uitoefening van zijn taken inzake het beheer van het net in artikelen 4.1.6 van het Energiedecreet, zijn taken inzake databeheer in artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet en zijn taken als sociale of uitzonderingsleverancier in 4.1.22, eerste lid, 2° en 4° van het Energiedecreet.

Behoudens wat betreft specifieke omstandigheden die dit vereisen (zoals dynamische prijscontracten, energiedelen en peer-to-peerhandel), doet het voorliggend artikel geen uitspraak over het standaard gebruik van (gevalideerde) kwartierwaarden in de marktprocessen. Overeenkomstig actie 14 van de visienota Flexibiliteitsplan 2025 zullen de kwartierwaarden pas standaard in de marktprocessen opgelegd worden, nadat een studie de kost, meerwaarde en het tijdspad hiertoe in kaart heeft gebracht.

ARTIKEL 5: Het bestaande artikel 3.1.57 wordt uitgesplitst naar het bestaande artikel 3.1.57 die het standaard uitlezen van de digitale meters in kwartierwaarden voor elektriciteit en uurwaarden voor gas regelt enerzijds en anderzijds een nieuw artikel 3.1.57/1 die de bestaande regeling rond communicatie van resterend budget op de budgetmeter regelt. Aan dat laatste worden geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

ARTIKEL 6 TOT EN MET ARTIKEL 9: In de procedure tot toekenning en opheffing van een leveringsvergunning, vermeld in de artikelen 3.2.8 tot 3.2.14 van het Energiebesluit wordt op verschillende plaatsen de verplichting opgelegd om te communiceren via aangetekende brief. Zo moet een kandidaat-leverancier zijn aanvraag tot toekenning van een leveringsvergunning per aantekende brief indienen en moet de VREG ook de al dan niet volledige verklaring van het dossier en de beslissing tot al dan niet toekenning van de leveringsvergunning per aangetekende brief melden. Deze

verplichting wordt geschrapt in het kader van administratieve lastenverlaging. Dit maakt het mogelijk deze documenten via de gewone post, via e-mail of een door de VREG ter beschikking gesteld digitaal formulier of dossier te verzenden. Daarnaast wordt de procedure beknopt aangevuld met een ontvangstmelding vanwege de VREG, nadat de kandidaat-leverancier zijn aanvraag heeft ingediend. Ten slotte worden een aantal taalfouten rechtgezet (bijv. regulator is mannelijk).

ARTIKEL 10: Wat betreft de maandfacturatie:

Het huidige artikel 3.2.18, 4°, c), van het Energiebesluit stelt dat leveranciers die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest beleveren facturering op maandbasis van het gemeten maandverbruik bij afnemers met een digitale meter moeten aanbieden, zowel voor elektriciteit als voor aardgas.

Doel is de afnemer de mogelijkheid te geven om op maandelijks basis afgerekend te worden i.p.v. te werken via voorschotfacturen en een jaarlijkse afrekeningsfactuur. Deze formule biedt de afnemer bescherming tegen de financiële gevolgen van een faillissement van zijn leverancier. De afnemer die kiest voor maandfacturatie voor aardgas dient er weliswaar rekening mee te houden dat hij afwisselend met hoge (tijdens koude maanden met een hoog gasverbruik) en lage (tijdens warme zomermaanden met een lager gasverbruik) maandfacturen kan worden geconfronteerd, daar waar het voorschotsysteem een spreiding van de kosten met zich meebrengt. Hetzelfde geldt voor prosumenten.

Deze verplichting is sinds 1 april 2022 van kracht voor leveranciers die meer dan 200.000 afnamepunten in het Vlaamse Gewest beleveren. In de V-test kan een overzicht gevonden worden van de producten waarbij maandelijks facturatie openstaat. Momenteel zijn dit vooral contracten bij de grootste leveranciers.

Voorstel is om deze verplichting uit te breiden naar alle leveranciers die elektriciteit en aardgas leveren in het Vlaams Gewest en maandfacturatie te verplichten als mogelijkheid voor alle producten waarop nieuw kan ingetekend worden en waarvan de prijszetting dit toelaat. Producten waarvoor maandfacturatie niet mogelijk is omwille van de prijszetting, zijn bijvoorbeeld de variabele contracten met een kwartaal-geïndexeerde spot-parameter, waarbij de werkelijke waarde van de parameter pas gekend is na afloop van het kwartaal.

Om de verschillende (kleinere) leveranciers de tijd te geven hun interne systemen aan te passen, wordt voorgesteld deze uitbreiding van de verplichting tot maandfacturatie in werking te laten treden op 1 oktober 2023.

Wat betreft de informatie en facturatieverplichting door elektriciteit- of aardgasleveranciers

Artikel 4.3.2 van het Energiedecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, iedere leverancier die elektriciteit of aardgas levert in het Vlaams Gewest openbaredienstverplichtingen kan opleggen met betrekking tot, onder meer, de facturatie van het elektriciteits- en gasverbruik en informatieverlening aan zijn klanten. In het voorgestelde artikel worden de leveranciers verplicht om meer informatie te verlenen aan de afnemers over hun producten en de door hun aangerekende prijzen.

Uitbreiding van de informatieverplichting m.b.t. het verbruik met energiekostenramingen (punt 1°):

In dezelfde geest als de wijzigingen uit het volgende punt zorgt deze wijziging voor meer transparantie ten aanzien van de netgebruiker met digitale meter die op maandelijks basis een inzicht/schatting krijgt van de kost van zijn energieverbruik, naast het volume aan geleverde energie zoals vandaag reeds het geval is. Dit laat de gebruiker toe een beter inzicht te krijgen in zijn verwachte afrekeningsfactuur en op basis hiervan al dan niet zijn voorschotten aan te passen.

Uitbreiding van de informatieverplichting over de producten en (variabele) prijzen (punt 2°):

Afneemers sluiten een leveringscontract en eventueel ook een terugleveringscontract af met een leverancier. Daarin wordt vastgelegd op welk product wordt ingetekend. Als bijlage bij het contract gaat de tariefkaart van de periode (meestal de maand) waarin de klant het contract afsloot. In geval van een contract met een vaste prijs staat op de tariefkaart een vaste energiekost per geleverde kWh. Die prijs blijft ongewijzigd tijdens de duurtijd van het contract.

Bij een variabel contract bevat de tariefkaart een prijsformule. De prijs wordt geïndexeerd tijdens de contractperiode. De afnemer weet dus niet op voorhand welke prijs hij zal betalen. Leveranciers kopen elektriciteit of aardgas op o.a. energiebeurzen. De prijsschommelingen van de variabele prijzen zijn afhankelijk van de prijsdalingen en -stijgingen op die energiemarkten. Deze prijsformule heeft meestal deze vorm: $(a * X) + b$, waarbij X de indexatieparameter is die verbonden is aan specifieke prijsnoteringen uit de energiemarkt (vb. Belpex, TTF, ...). Leveranciers kiezen zelf welke indexatieparameter X een contract volgt, en ze bepalen de waarden a en b. Het resultaat van die formule is de energieprijis die men per kWh betaalt.

Als gevolg van de hoge volatiliteit op de Europese elektriciteits- en gasgrootverkoopmarkten bieden leveranciers momenteel geen leveringscontracten meer aan met een vaste prijs. Hierdoor zijn er steeds meer afneemers die intekenen op een leverings- en/of terugleveringscontract met een variabele prijs. De informatieverlening door de leveranciers over de aangerekende variabele prijzen is vaak ontoereikend.

Om dit te verhelpen worden een aantal nieuwe informatieverplichtingen opgelegd aan de leveranciers:

- In een *nieuw punt 15* wordt de verplichting opgelegd om op iedere voorschotfactuur de benaming van de lopende producten (contract voor de levering van elektriciteit en/of aardgas, en eventueel ook een terugleveringscontract) en de toepasselijke tariefkaarten (m.a.w. de aanduiding van de periode - meestal een maand - waarin de prijs of de prijsformule op de tariefkaart van toepassing was) te vermelden, met de vermelding of het een variabele, vaste dan wel een dynamische prijs betreft. Indien het gaat om een digitale voorschotfactuur wordt deze vermelding vervangen door een link naar de toepasselijke tariefkaart(en). Daarnaast dienen ook de start- en einddatum van de huidige producten vermeld te worden. Deze informatie moet het de afnemer makkelijker maken om via de V-test® een vergelijking te maken tussen zijn huidige, lopende contract en de op de markt aangeboden producten, teneinde te kunnen beoordelen of het aangewezen is om een nieuw contract af te sluiten.
- Het *nieuwe punt 16* heeft tot doel de leverancier te verplichten via de onlineklantzone meer transparantie te bieden aan zijn klant over zijn lopende contract(en) en de toepasselijke tariefkaart(en).
- In een *nieuw punt 17* wordt opgelegd aan de leverancier om op zijn website de tariefkaarten van alle producten die hij levert aan afneemers (d.w.z. dat dus nog voor een of meerdere klanten van toepassing is) te publiceren. Het gaat om de tariefkaarten van producten waarop nog klanten hebben ingetekend, ongeacht of deze producten nog actief publiek worden aangeboden. Dit maakt het mogelijk voor een afnemer om zijn toepasselijke tariefkaart op te zoeken aan de hand van de gegevens op zijn voorschotfactuur en/of te controleren of de tariefkaart die in de onlineklantzone staat wel de juiste tariefkaart is.

Daarnaast verplicht het nieuwe punt 17 de leverancier ook om de werkelijke indexwaarden van de 18 voorgaande maanden van de parameters gebruikt in de prijsformules van de producten met variabele prijzen die hij levert aan afneemers te publiceren op zijn website. Doel van dit artikel is de leverancier te verplichten meer transparantie te bieden over de door hem aangerekende variabele prijzen.

- Het *nieuwe punt 18* legt de verplichting op aan de leverancier om ervoor te zorgen dat de afnemer, vanaf het versturen van een afrekenings- of slotfactuur, de volgende essentiële informatie kan terugvinden bij zijn factuur of in de onlineklantenzone:
  - o de precieze benaming van de producten en tariefkaarten waarop de factuur gebaseerd is en de periode waarin deze van toepassing waren;
  - o bij afnemers met een digitale meter, met uitzondering van afnemers met een dynamisch prijscontract:
    - de aangerekende maandafname en maandinjectie, die gebaseerd is op de werkelijk gemeten waarden;
    - de prijsformule die van toepassing was conform de tariefkaart;
    - de werkelijke indexwaarden van de parameters die gebruikt zijn in de prijsformule van deze tariefkaart;

Het doel is de leverancier te verplichten om bij de factuur of in de onlineklantenzone alle informatie aan te bieden aan de afnemer die deze nodig heeft om de factuur na te rekenen. Het gaat daarbij eerst en vooral over de aanduiding van de producten en tariefkaarten die van toepassing waren tijdens de verbruiksperiode die afgerekend wordt via de factuur en de periode waarin deze van toepassing waren. Het is immers mogelijk dat tijdens de periode die afgerekend wordt het lopend contract van bepaalde duur bij de leverancier afliep en vervangen werd door een verlengingscontract of er een wijziging was van het contract van onbepaalde duur.

Bij een variabele prijs en indien de afnemer over een digitale meter beschikt, moeten alle prijsdetails opgenomen worden in een bijlage bij de factuur of terug te vinden zijn op de online klantzone. Daarbij dient per maand (die afgerekend wordt via de factuur) de aangerekende afname/injectie vermeld te worden, evenals de toepasselijke prijsformule(s) en werkelijke indexwaarde(n) die gebruikt wordt in deze prijsformule(s). De aangerekende afname/injectie is de werkelijk gemeten maandafname/-injectie via de digitale meter en die door de netbeheerder aan de leveranciers bezorgd wordt als informatieve maandvolumes.

Concreet zal de leverancier vanaf een datum te bepalen door de minister, bevoegd voor energie, bij het berekenen van facturen ook rekening houden met de werkelijk gemeten maandvolumes die door de netbeheerder worden bezorgd, de geldende prijsformule en de voor die maand geldende indexwaarden. Op die manier wordt er voor gezorgd dat de facturen correcter het gedrag weerspiegelen of inspanningen belonen die afnemers doen in maanden waarin de energieprijs hoger is. Op vandaag zullen de jaarlijkse afrekening en de voorschotten bij een periode van overwintering in het zuiden of door een eventueel minderverbruik in dure maanden niet exact worden doorgefactureerd voor een klant met een variabel contract of bij wijziging aan het contract bij dezelfde leverancier. Het verbruik van het volledige jaar wordt immers door middel van synthetische en reële lastprofielen over het volledige jaar (en de verschillende variabele prijsperiodes) ingeschat. Door rekening te houden met de maandmeterstanden wordt een laag verbruik in een dure maand en omgekeerd beter in rekening gebracht in de afrekenings- of slotfactuur.

Fluvius start met het maandelijks doorsturen van informatieve maandmeterstanden naar de leveranciers vanaf maart 2023. Er wordt gestart met die klanten die hun afrekening in april 2023 hebben of waar een actie gebeurt met impact op de factuur (plaatsing digitale meter, leverancierswissel, ...). Na een jaar (april 2024) worden dan voor alle klanten informatieve maandgegevens doorgestuurd die voor alle klanten gebruikt worden in de berekening van hun facturen.

Netgebruikers die reeds vroeger de maandmeterstanden in hun factuur gereflecteerd wensen te zien, kunnen vandaag reeds reële maandfacturatie aanvragen. Al komt daar dan ook het mogelijke nadeel bij dat facturen in de winter potentieel veel hoger zijn dan in de zomer. Ook leveranciers zouden een dergelijke service vervroegd aan hun klanten kunnen bieden:

maandfacturatie activeren bij Fluvius maar vanuit de leverancier toch nog met vaste voorschotten werken.

- In het *nieuwe punt 19°* wordt de leverancier ook de verplichting opgelegd de informatie, bedoeld in punt 18°, b), op aanvraag per post aan de afnemer over te maken binnen 10 werkdagen na ontvangst van deze aanvraag. Dit ten behoeve van afnemers die geen of geen goede toegang hebben tot het internet.

ARTIKEL 11: In artikel 5.7.1, eerste lid, 3°, v), van het Energiebesluit wordt een materiële vergissing rechtgezet. Er staat nu: *“het aantal zittingen van de lokale adviescommissie en het aantal behandelde dossiers gedurende het voorbije kalenderjaar, opgesplitst en per postcode;”*. Dit laatste zinsdeel wordt *“opgesplitst per postcode”*.

ARTIKEL 12 EN ARTIKEL 15: Heden wordt in artikel 6.1.2, §1 (voor groenestroomcertificaten) en artikel 6.2.2, §1 (voor warmtekrachtcertificaten) van het Energiebesluit bepaald dat als het aanvraagdossier niet volledig is, het VEKA binnen twee maanden na de ontvangst van de aanvraag de aanvrager daarvan schriftelijk op de hoogte brengt. In de zin die daarop volgt blijkt dat deze communicatie via brief moet gaan. De regelgeving voorziet daarmee enkel in uitwisseling via analoge weg. In de praktijk brengt dit vertraging met zich mee, aangezien de communicatie met de aanvrager reeds via elektronische weg verloopt. Voorgesteld wordt om de verwijzing naar “brief” te schrappen waarvoor uitwisseling via elektronische weg ook mogelijk wordt.

ARTIKEL 13, ARTIKEL 16 TOT EN MET ARTIKEL 20 EN ARTIKEL 72 TOT EN MET ARTIKEL 74: Conform artikel 7.1.4/1, §4, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals gewijzigd door het decreet van 23 december 2023, wordt voor alle andere lopende projecten en nieuwe projecten met een startdatum vanaf 1 augustus tot en met 31 december van het lopende kalenderjaar voor de productie van groene stroom of voor warmte-krachtkoppeling de onrendabele top geactualiseerd. De actualisatie gebeurt afhankelijk van de opbrengst aan elektriciteit en overige kosten en/of opbrengsten van ingaande en uitgaande energetische stromen van het project, en indien van toepassing de berekende bandingfactor voor ofwel groenestroomcertificaten ofwel warmte-krachtcertificaten.

Aangezien de bandingfactoren groene stroom voor biogas- en biomassaprojecten ook zullen geactualiseerd worden, moet de formule voor het bepalen van het zogenaamde vast steunvolume aangepast in artikel 6.1.3/1 van het Energiebesluit gewijzigd worden. In de formule wordt namelijk de bandingfactor opgenomen. Dit zou jaarlijks een andere waarde geven als ‘vast’ steunvolume. Aangezien alle geactualiseerde bandingfactoren niet gekend zijn bij de start van de steunperiode en het vast steunvolume varieert na elke actualisatie, is de waarde onvoorspelbaar, variërend en zal mogelijks pas te laat kunnen vastgesteld worden dat het vast steunvolume reeds overschreden is. Mogelijks worden in te toekomst opnieuw groenestroomcertificaten toegekend als de bandingfactor stijgt, maar de toekomstige bandingfactoren zijn op dat moment niet gekend. Dit zorgt dus voor een moeilijke handhaving van de huidige formule. De formule wordt daarom voor biogas- en biomassaprojecten analoog aangepast naar de formule van projecten op wind en PV. Eveneens voor expertisedossiers op basis van biogas of biomassa waar er reeds een vast steunvolume werd opgenomen, zal dit aangepast worden naar een vast productievolume. Deze projecten met een startdatum van 1 januari 2020 hebben op dit ogenblik nog lang hun vast steunvolume niet bereikt. In theorie komt het toepassen van beide formules op hetzelfde neer, maar is de formule waarin de bandingfactor wordt opgenomen moeilijk te handhaven.

De artikelen in het Energiebesluit die handelen over de berekening van de onrendabele toppen en bandingfactoren (artikel 6.2/1.3 voor lopende groenestroomprojecten uit representatieve projectcategorieën met startdatum vanaf 1 januari 2013, artikel 6.2/1.4/1 voor kwalitatieve warmtekrachtkoppeling voor projecten met startdatum vanaf 1 januari 2013 en artikel 6.2/1.7 projecten uit niet-representatieve projectcategorieën met startdatum vanaf 1 januari 2013) worden

gewijzigd om de actualisaties in functie van de opbrengst aan elektriciteit en overige kosten en/of opbrengsten van ingaande en uitgaande energetische stromen van het project mogelijk te maken.

Er wordt tevens gebruikt gemaakt van de delegatie die is voorzien in artikel 7.1.4/1, §4, derde lid van het Energiedecreet om bijkomende ingaande en uitgaande stromen vast te leggen die beschouwd moeten worden in de berekening van de actualisatie van de onrendabele top. In artikel 6.2/1.3 van het Energiebesluit wordt namelijk voorgesteld om groenestroomprojecten op basis van biogas te actualiseren in functie van “de kosten en/of opbrengsten van uitgaande stoffen”. De kosten en/of opbrengsten van de uitgaande stoffen worden in het OT-model gebruikt bij de groenestroomprojecten op basis van biogas om de kosten/opbrengsten in te vullen van het digestaat, namelijk het eindproduct van de anaerobe vergisting. Aangezien deze kost/opbrengst afhankelijk is van de marktprijs en mee de rendabiliteit van een biogasininstallatie bepaalt wordt deze parameter ook opgenomen om jaarlijks geactualiseerd te worden.

Er wordt geen actualisatie uitgevoerd van de bandingfactoren van projectcategorieën waartoe geen enkel project behoort. De bandingfactoren van die projectcategorieën worden namelijk in praktijk voor geen enkel project toegekend. Een herberekening van deze bandingfactoren heeft dus geen enkele zin en zou enkel administratieve lasten met zich meebrengen. Een aantal mogelijkheden waarvoor er geen herberekening moet gebeuren worden hier verder verduidelijkt. Zo zullen er geen herberekeningen uitgevoerd worden voor de representatieve projectcategorieën waarvoor geen enkel project certificaten kan ontvangen. Bijvoorbeeld voor de projectcategorieën WKK op RWZI-slib of stortgas, die reeds geschrappt zijn, zijn er nooit projecten geweest die warmte-krachtcertificaten hebben aangevraagd. Verder zijn er momenteel een aantal projectcategorieën waarvan er maar één project een principe-aanvraag tot steun heeft ingediend. Mocht later blijken dat zij nooit een definitieve aanvraag tot steun indienen, zullen deze projectcategorieën ook niet meer verder herberekend worden. In de loop van de tijd zal het ook zo zijn dat voor de reeds geschrapte projectcategorieën de steunduur van alle projecten die tot die projectcategorieën behoren ten einde is. Op dat moment kan ook de herberekening stoppen. Ook zijn er eventueel PV-projecten die afstand zullen doen van hun aangevraagde (projectspecifieke) steun en die zullen deelnemen aan de call groene stroom. Voor deze projectspecifieke projecten moet er dan ook geen herberekening meer gebeuren.

In bijlage III/1, bijlage III/2 en bijlage III/3 bij het Energiebesluit worden de formules vereenvoudigd waar mogelijk. Zo zijn er parameters in de bijlagen die nooit van toepassing zijn voor die type berekeningen. Omdat er nu ook jaarlijks geactualiseerd gaat worden voor alle technologieën, zijn bepaalde parameters niet meer noodzakelijk. Deze worden dan ook geschrappt uit de bijlagen.

ARTIKEL 14: Er wordt een kleine wijziging voorgesteld voor wat betreft de categorieën van installaties die aanspraak kunnen maken op een door de minister bepaald vereenvoudigd certificatiesysteem voor het aantonen van biomassakenmerken. Aan punt 4° van artikel 6.1.12/1, §3, van het Energiebesluit wordt toegevoegd dat behalve vaste of gasvormige ook vloeibare biomassastromen onder het vereenvoudigd certificatiesysteem moeten kunnen vallen. Inhoudelijk is er geen rechtvaardiging voor een ander certificatiesysteem voor vloeibare biomassastromen.

ARTIKEL 16: Dit betreft een rechtzetting van foute terminologie. De term “biobrandstof” is niet op zijn plaats in de regelgeving met betrekking tot warmtekrachtcertificaten. Immers zijn biobrandstoffen conform de definitie in artikel 1.1.3, 18°/1 van het Energiedecreet brandstoffen voor vervoer. De term wordt dan ook vervangen door “vloeibare biomassa”. Vloeibare biomassa is in artikel 1.1.3, 131°/1 van het Energiedecreet gedefinieerd als “vloeibare brandstof voor energiedoeleinden andere dan vervoer, waaronder elektriciteit, verwarming en koeling, die geproduceerd is uit biomassa”. Deze definitie sluit aan met wat bedoeld wordt in artikel 6.2.10

ARTIKEL 17: Via dit artikel wordt een kleine lacune in de regelgeving gedicht. Artikel 6.2/1 van het Energiebesluit legt de maximaal toegelaten bandingfactoren vast voor projecten met startdatum in

het jaar 2021 tot en met 2025, afhankelijk van de gebruikte energiebron. De maximaal toegelaten bandingfactoren voor projecten met een startdatum in voorafgaande kalenderjaren werd vastgelegd via ministeriele besluiten. Voor nieuwe projecten met startdatum in 2020 werd zo de maximaal toegelaten bandingfactor vastgelegd in het ministerieel besluit van 25 november 2019. Voor projecten uit de niet-representatieve projectcategorieën met een afschrijvingstermijn van 10 jaar werd die maximaal toegelaten bandingfactor vastgelegd op 1.

Echter werd via het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen en warmte-krachtkoppeling beslist om de afschrijvingstermijn voor PV-projecten te wijzigen van 10 jaar naar 12 jaar. Voor niet-representatieve projectcategorieën is deze wijziging van toepassing op de projecten waarvoor voor 1 september 2020 nog geen voorlopige of definitieve projectspecifieke bandingfactor werd vastgelegd. Bijgevolg zijn er voor enkele projecten uit niet-representatieve projectcategorieën met startdatum in 2020 en een afschrijvingstermijn van 12 jaar geen maximaal toegelaten bandingfactoren vastgelegd. Voorgesteld wordt om de maximale bandingfactor van 1 te hanteren, naar analogie met projecten uit niet-representatieve projectcategorieën met een afschrijvingstermijn van 10 jaar.

ARTIKEL 21 EN ARTIKEL 24: Artikel 6.4.1/1/4 regelt de modaliteiten van de EPC-labelpremie. Momenteel is de hoogte van de EPC-labelpremie als één van de weinige premies voor energetische renovatie nog afhankelijk van het statuut (20% verhogen voor een beschermde afnemer) en niet van het gezinsinkomen van de aanvrager. Om enerzijds een ruimere groep met lagere inkomens aan te zetten tot het grondig energetisch renoveren en anderzijds de premies voor energiebesparing en woningkwaliteit verder te integreren, wordt voorgesteld om vanaf 1 januari 2024 de EPC-labelpremie te verhogen voor aanvragers uit 'doelgroep 3' van Mijn VerbouwPremie die na de grondige renovatie de uitbetaling van de EPC-labelpremie aanvragen. Het gaat hoofdzakelijk om eigenaar-bewoners uit de laagste inkomensgroep en in beperkte mate om eigenaars (natuurlijke of rechtspersonen) die een woning of appartement verhuren via een SVK.

Bij het grondig energetisch renoveren van woningen wordt het plaatsen van een ventilatiesysteem vaak over het hoofd gezien, zeker in een context van niet-EPB-plichtige werken. Een goed geïsoleerde gebouwschil in combinatie met performant schrijnwerk leidt echter tot een veel betere luchtdichtheid dan voor de renovatie. Een ventilatiesysteem is daarom een belangrijke factor om de binnenluchtkwaliteit in de gerenoveerde woning te blijven garanderen. Daarom zal voor uitbetalingsaanvragen vanaf 1 januari 2025 de uitgekeerde EPC-labelpremie anders zijn indien er een ventilatiesysteem geplaatst is. Voor doelgroep 2 en doelgroep 3 van Mijn VerbouwPremie, dit zijn de eigenaar-bewoners uit de middelste en laagste inkomensgroep en de SVK-verhuurders, wordt de premie verhoogd wanneer er een ventilatiesysteem geplaatst is. Voor doelgroep 1, dit is de doelgroep van eigenaar-bewoners uit de hoogste inkomensgroep en alle andere investeerders, die enkel in aanmerking komen voor premies voor energetische werken en niet voor kwaliteitswerken, wordt de EPC-labelpremie verlaagd wanneer er géén ventilatiesysteem geplaatst is. Zo wordt duidelijk het signaal gegeven dat een ventilatiesysteem een belangrijk element is binnen de langetermijnrenovatiestrategie 2050.

Deze verhoging/verlaging van de EPC-labelpremie indien ventilatiesysteem wel/niet aanwezig is, kan ten vroegste ingaan voor uitbetalingsaanvragen vanaf 1 januari 2025. Er is immers eerst een aanpassing aan de EPC-methodiek nodig zodat ventilatiesystemen op een strengere manier gevalideerd worden. Momenteel kan in de EPC-software een ventilatiesysteem al aangevinkt worden wanneer er slechts één toevoer- en één afvoerrooster is in de woning. Dit zijn niet de performante ventilatiesystemen waarvoor een bonus moet gegeven worden. Deze aanpassing aan de EPC-methodiek kan ten vroegste ingaan voor EPC's opgemaakt vanaf 1 januari 2024. Aangezien het EPC na de werken bij uitbetalingsaanvraag van de EPC-labelpremie maximaal één jaar oud mag zijn, geeft dit de garantie dat de uitbetalingsaanvragen vanaf 1 januari 2025 sowieso gebeuren met EPC's die op een strengere manier ventilatiesystemen valideren.

De EPC-labelpremie kan worden aangevraagd op basis van een energieprestatiecertificaat dat dateert van ten laatste 31 december 2026, waarna de aanvrager vijf jaar de tijd heeft om op basis van een nieuw energieprestatiecertificaat de beoogde minimale verbetering van de energieprestatie te bewijzen.

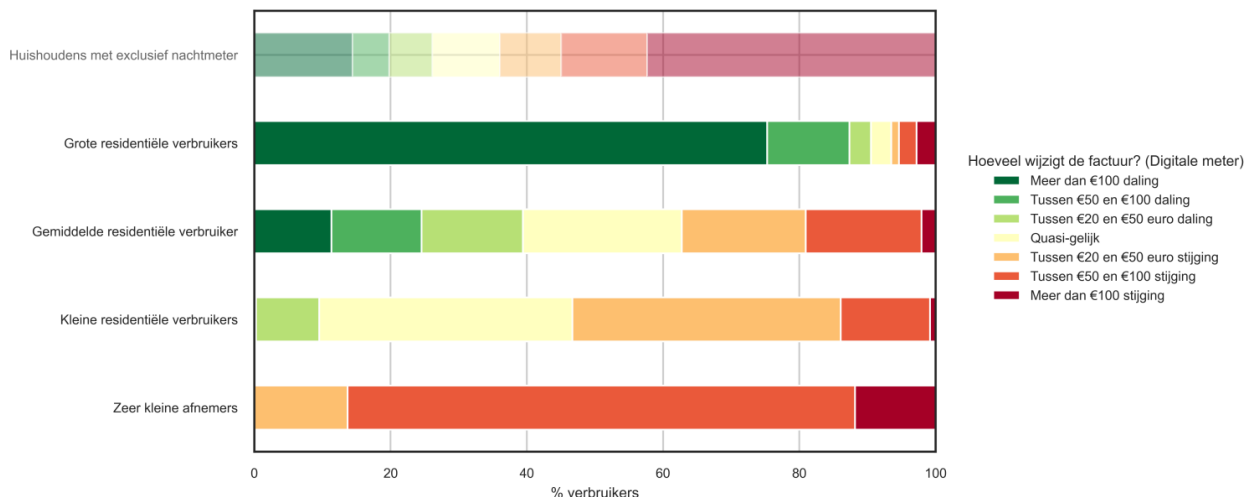
De minister bevoegd voor het Energiebeleid bepaalt de nadere regels waaraan moet voldaan zijn om aan de bijkomende ventilatie-eis te voldoen.

ARTIKEL 22: Artikel 6.4.1/4 houdt de actieverplichting van de elektriciteitsdistributienetbeheerder in om beschermde afnemers die hierom verzoeken een premie aan te bieden voor de aankoop of huur van bepaalde energiezuinige huishoudtoestellen. De toekenningsvoorwaarden van deze maatregel worden gewijzigd van een toekenning op basis van een statuut naar een toekenning op basis van inkomen. In dit artikel wordt daarom de vermelding van de doelgroep beschermde afnemer vervangen door “een afnemer wiens inkomen de grenzen, zoals vastgelegd in artikel 6.4.1/6/3, eerste lid, niet overschrijdt.” Als basis wordt de inkomensgrens die van toepassing is voor het recht op de verhoogde tegemoetkoming voor gezondheidszorgen genomen.

Het bestaande eerste lid van het artikel wordt herschikt om de bepaling helderder te formuleren.

In een nieuw vijfde lid wordt verduidelijkt dat afnemers die een toestel huren via een huurovereenkomst geen kortingsbon voor aankoop kunnen aanvragen voor een soortgelijk toestel voor de huurperiode van het toestel.

Bijkomend wordt de doelgroep van afnemers die recht hebben op een dergelijke kortingsbon verruimd. De VREG voert vanaf 1 januari 2023 het capaciteitstarief in. Uit een onderzoek⁷ van de UGent naar de impact van het capaciteitstarief in opdracht van het VEKA, blijkt dat de groep van zeer kleine verbruikers (met een verbruik <900 kWh op jaarbasis) altijd meer zal betalen onder een capaciteitstarief dan onder een kWh-gebaseerd nettatarief.

Deze toename is volledig te wijten aan de stijging van de vaste componenten in de elektriciteitsfactuur, waar de minimale jaarlijkse bijdrage voor de netkosten equivalent is aan het bedrag dat correspondeert met een gemiddelde maandpiek van 2.5 kW. Vanaf 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026 kan voor deze doelgroep een kortingsbon voor de aankoop van bepaalde energiezuinige huishoudtoestellen deze stijging van het nettatarief compenseren. Bepaald wordt dat deze bijkomende doelgroep slechts recht heeft op 1 kortingsbon per periode van 12 maanden.

⁷ https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1665396328/Impact_capaciteitstarief_0_gji8gy.pdf

Een dergelijk laag verbruik kan ook te wijten zijn aan de aanwezigheid van sterk overgedimensioneerde lokale productie en een hoog zelfverbruik, lokale productie en een terugdraaiende teller, partiële leegstand (nieuwe aansluiting, verhuis, verkoop van woning), of het feit dat het een meter is op een aansluitingspunt waarop niemand is gedomicilieerd (gemeenschappelijke ruimten, een loods, een schrikdraad, ...). Dit is niet de doelgroep die met dit flankerend beleid beoogd wordt en deze worden bijgevolg dan ook uitgesloten.

Dit instrument wordt voorgesteld onder voorbehoud van het arrest van het Hof van Beroep te Brussel aangaande het capaciteitstarief.

ARTIKEL 25: Er wordt een nieuw artikel 6.4.1/6/3 toegevoegd aan titel VI, hoofdstuk IV, afdeling I, onderafdeling 1 dat toekenningsvoorwaarden op basis van het inkomen bevat voor een aantal specifieke, doelgroepgerichte sociale maatregelen. De inkomensgrenzen in het eerste lid van dit artikel gelden voor de kortingsbon voor energiezuinige huishoudtoestellen, vermeld in artikel 6.4.1/4 (zie ook *supra*, 10). Als basis wordt hier de inkomensgrens die van toepassing is voor het recht op de verhoogde tegemoetkoming voor gezondheidszorgen genomen. De bepaling van de categorieën en de verhoging van het inkomen per persoon ten laste worden afgestemd op de aanpak uit de Mijn VerbouwPremie.

De inkomensgrenzen in het tweede lid gelden voor de energiescan, vermeld in artikel 6.4.1/8 Er wordt geopteerd om deze inkomensgrens te aligneren op die van de sociale huur, zoals bepaald in de Vlaamse Codex Wonen, en ook hier de categorieën en de verhoging per persoon ten laste over te nemen uit de Mijn VerbouwPremie. Er wordt voor de bedragen voor beide inkomensdoelgroepen vanaf 2024 een jaarlijkse indexering voorzien.

Doelgroep 4	alleenstaande zonder personen ten laste	28.105 euro	Energiescan en Mijn Verbouwbegeleiding
	alleenstaande met één persoon ten laste	42.156 euro	
	koppel zonder personen ten laste	42.156 euro	
	verhoging per persoon ten laste	4.160 euro	
Doelgroep 5	alleenstaande zonder personen ten laste	23.304 euro	Kortingsbon voor energiezuinige huishoudtoestellen
	alleenstaande met één persoon ten laste	34.956 euro	
	koppel zonder personen ten laste	34.956 euro	
	verhoging per persoon ten laste	4.160 euro	

ARTIKEL 26: Artikel 6.4.1/8 houdt de actieverplichting van de elektriciteitsdistributienetbeheerder in om een energiescan aan te bieden aan afnemers die onder volgende doelgroepen vallen:

- een beschermde afnemer;
- een afnemer voor wie de distributienetbeheerder van de elektriciteits- dan wel aardgastoevoer bij de lokale adviescommissie indiende.
- een afnemer met een actieve budgetmeter voor elektriciteit of aardgas;
- personen die voldoen aan een van de volgende criteria:
  - de natuurlijke personen die aan de voorwaarden voldoen om een verwarmingstoelage te ontvangen;
  - personen waarvan het aan de personenbelasting onderworpen inkomen van het derde jaar dat aan de aanvraagdatum voorafgaat, in voorkomend geval verhoogd met het inkomen van de persoon met wie ze wettelijk of feitelijk samenwonen, en verminderd met 1.300 euro per persoon ten laste, niet meer bedraagt dan 25.000 euro.
- een afnemer die een woning, of woongebouw van een woonmaatschappij of sociaal verhuurkantoor bewoont.

- natuurlijke personen die op basis van hun geregistreerde huurovereenkomst met een looptijd van minstens één jaar een huurprijs van maximaal 500 euro per maand betalen voor de betreffende woning of wooneenheid.
- iedere natuurlijke persoon waarvoor het OCMW de inschatting maakt dat een energiescan relevant kan zijn;
- iedere natuurlijke persoon die behoort tot de doelgroep, vermeld in artikel 5.187, derde lid van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, waarvoor een energiehuis gedurende de periode van 1 november 2022 tot en met 31 maart 2023 de inschatting maakt dat een energiescan relevant kan zijn.

Er wordt voorgesteld om de toekenningsvoorwaarden van deze maatregel te wijzigen van toekenning omwille van het behoren tot één van de voormelde doelgroepen naar een enkele toekenningvoorwaarde op basis van inkomen, waarvan de inkomensgrenzen beschreven worden in het nieuw ontworpen artikel 6.4.1/6/3 (zie *supra*).

Daarnaast worden enkele kwetsbare doelgroepen gedefinieerd, die ondanks hun inkomen in aanmerking moeten kunnen komen voor een energiescan. Concreet zou het over volgende categorieën gaan:

- een afnemer met een actieve prepaidmeter voor elektriciteit of aardgas;
- een afnemer voor wie de elektriciteitsdistributienetbeheerder dan wel de aardgasdistributienetbeheerder een verzoek tot afsluiting van de elektriciteits- dan wel aardgastoevoer bij de lokale adviescommissie indiende met toepassing van artikel 5.3.16 dan wel 5.4.17;
- iedere natuurlijke persoon waarvoor het OCMW de inschatting maakt dat een energiescan relevant kan zijn.

In het huidige tweede lid van dit artikel staat dat VEKA de nadere bepalingen kan vastleggen inzake initiatieven die moeten worden genomen om de afnemers, vermeld in 4° van het eerste lid, te bereiken. Na wijziging van de doelgroep zal het VEKA nog steeds bepalingen kunnen vastleggen om de doelgroep die niet onder de inkomensgrens valt, te bereiken. In het huidige lid wordt de verwijzing naar 4° daarom geschrapt en vervangen door een verwijzing naar het tweede lid.

In het kader van de integratie van verschillende ontzorgende trajecten tot de Mijn VerbouwBegeleiding verdwijnt de opvolgscan met focus op begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende werken als op zichzelf staande maatregel. Om die reden worden de verwijzingen naar deze scan in het bestaande derde en achtste lid opgeheven. Het vijfde lid wordt in zijn geheel opgeheven.

De bepaling in het zesde lid is niet meer relevant, en wordt daarom opgeheven.

Het zevende lid van dit artikel bepaalt de bevoegdheid van de netbeheerder om persoonsgegevens door te geven aan een uitvoerder van de energiescans van beschermde afnemers, afnemers voor wie de distributienetbeheerder van de elektriciteits- dan wel aardgastoevoer bij de lokale adviescommissie indiende, en afnemers met een actieve budgetmeter voor elektriciteit of aardgas. De overgang naar een selectie op basis van inkomen heeft als gevolg dat beschermde afnemers niet meer automatisch in aanmerking komen voor een energiescan. De andere twee categorieën werden behouden als categorieën die ongeacht hun inkomen recht hebben op een energiescan, en werden ondergebracht in punt 1 en 2 van het nieuw ingevoegde lid.

ARTIKELN 23, 27, 28, 29, 31 EN 79: Artikel 6.4.1/9 houdt de actieverplichting van de elektriciteitsdistributienetbeheerder in om sociale energie-efficiëntieprojecten uit te voeren in de woningen van huurders uit bepaalde categorieën (beter bekend als de huur-en isolatiepremie). In het kader van de integratie van verschillende ontzorgende trajecten verdwijnt dit traject als een op zichzelf staande maatregel. De bepaling in artikel 6.4.1/9 wordt dus opgeheven.

Artikel 6.4.1/9/1 houdt de actieverplichting van de elektriciteitsdistributienetbeheerder in om de collectieve aanpak van renovatieprojecten te ondersteunen. In het kader van de integratie van verschillende onzorgende trajecten verdwijnt dit traject als op zichzelf staande maatregel. Artikel 6.4.1/9/1 wordt dus in zijn geheel opgeheven.

Omwille van de opheffing van deze artikelen, worden de verwijzingen hiernaar in andere artikelen in het Energiebesluit ook opgeheven.

ARTIKEL 30, 1°: Artikel 6.4.1/12 bepaalt de financiering van de actieverplichtingen in artikel 6.4.1 tot en met 6.4.1/10. Als gevolg van de opheffingen van artikel 6.4.1/9 en 6.4.1/9/1, dient de verwijzing te worden aangepast.

ARTIKEL 30, 2°: Bij de inwerkingtreding van de Mijn VerbouwPremie werd bepaald dat geen aanvraag kan worden ingediend voor een tegemoetkoming volgens het Besluit Vlaamse Codex Wonen voor de werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen in een appartementsgebouw door eigenaar-bewoners. De Vereniging van mede-eigenaars of de investeerder kan wel een forfaitaire premie aanvragen voor de energetische werken volgens het Energiebesluit. Enkel voor de verhuurders die de woning verhuren via een sociaal verhuurkantoor werd in een uitzondering voorzien. Zij kunnen tevens een tegemoetkoming aanvragen voor de werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen volgens het Besluit Vlaamse Codex Wonen, onder aftrek van het proportionele aandeel van de forfaitaire premie toegekend aan de VME voor dezelfde werken aan de gemeenschappelijke delen.

Via het Besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de tegemoetkoming voor te renoveren of te verbeteren bestaande woningen of voor te realiseren nieuwe woningen, de financiële aspecten van kamerwoningen, hernieuwbare energie, onderbezetting, huurprijsberekening en groepsbouw, wordt bepaald dat alle aanvragers, dus zowel verhuurders die de woning verhuren via een sociaal verhuurkantoor als eigenaar-bewoners, een aanvraag kunnen indienen voor een tegemoetkoming volgens het Besluit Vlaamse Codex Wonen voor de werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen onder aftrek van het proportionele aandeel van de forfaitaire premie voor de energetische werken volgens het Energiebesluit die wordt uitbetaald aan de Vereniging van Mede-eigenaars of de investeerder. Er wordt voorgesteld deze kosten aan te rekenen op het Energiefonds.

Deze wijziging treedt in werking op een datum door de minister, bevoegd voor het Woonbeleid, te bepalen datum.

ARTIKEL 32 TOT EN MET 33, ARTIKEL 35 TOT EN MET 40: In hoofdstuk V van Titel VI van het Energiebesluit wordt de definiëring van de verschillende doelgroepen van het versterkt wetgevend kader voor energie-intensieve en niet energie-intensieve vestigingen uitgebreid.

Artikel 6.5.1 bevat de definiëring van de doelgroep die wordt onderworpen aan de verplichtingen omtrent energieplannen en energiestudies voor energie-intensieve vestigingen. Artikel 6.5.9 bevat de definiëring van de doelgroep die wordt onderworpen aan de verplichtingen omtrent de verplichte energieaudit voor niet energie-intensieve vestigingen met een totaal finaal energiegebruik van tussen 0,05 PJ en 0,1 PJ en voor grote ondernemingen met finaal energiegebruik van minder dan 0,1 PJ. Artikel 6.5.16 bevat de definiëring van de doelgroep van het wetgevend kader van niet energie-intensieve vestigingen met een totaal finaal energiegebruik van tussen 0,02 PJ en 0,05 PJ.

De definiëring van de doelgroep onder 6.5.1 stond voorheen in VLAREM II en verhuisde naar het Energiebesluit van 19 november 2010.⁸ Door de doelgroep in het Energiebesluit af te bakken aan de hand van de term ‘ondernemingen’ is de nieuwe doelgroep echter nauwer gedefinieerd dan de manier waarop de doelgroep voorheen gedefinieerd werd in VLAREM II.

Het was echter de bedoeling om de doelgroep van het wetgevend kader rond energie-intensieve vestigingen én niet energie-intensieve vestigingen in het Energiebesluit te definiëren aan de hand van het finaal energiegebruik van een vestiging en de grootte van de exploitant op vestigingsniveau, zonder dat er wordt gekeken naar de manier waarop de exploitant van de energie-intensieve vestiging wordt georganiseerd.

Het Energiedecreet voorziet in artikel 7.7.2 in de mogelijkheid om verplichtingen op te leggen aan zowel ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen om hen aan te zetten hun energiegebruik te rationaliseren en gebruik te maken van hernieuwbare energietechnologieën.

Ook de definitie van energieplan in artikel 1.1.3, 42° van het Energiedecreet vermeldt reeds zowel ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen. In het Energiebesluit werd bij de invoering van het nieuwe wetgevend kader rond energie-intensieve vestigingen én niet energie-intensieve vestigingen echter enkel de term ‘ondernemingen’ hernomen.

Met de wijziging van de artikelen worden op basis van de rechtsgrond van artikel 7.7.2 van het Energiedecreet de termen ‘niet-commerciële instellingen’ en ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ ingevoegd in de artikelen 6.5.1, 6.5.9 en 6.5.16 om het toepassingsgebied van de verschillende afdelingen van het wetgevend kader rond energie-intensieve vestigingen en niet energie-intensieve vestigingen te laten overeenstemmen met de oorspronkelijk beoogde doelgroepen.

Ook in artikel 6.5.2 worden de termen ‘niet-commerciële instellingen’ en ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ ingevoegd om het toepassingsgebied te laten overeenstemmen met de beoogde doelgroep van afdeling I.

Artikel 6.5.10 omvat de termijn tegen wanneer de doelgroep van afdeling II over een energieaudit moet beschikken. Ook hier worden de termen ‘niet-commerciële instellingen’ en ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ ingevoegd om ook deze doelgroep te doen overeenstemmen met de beoogde doelgroep van afdeling II. De deadline van 1 april 2023 blijft behouden voor ondernemingen. Voor de niet-commerciële instellingen en de publiekrechtelijke rechtspersonen wordt een nieuwe deadline van 1 oktober 2023 ingeschreven om deze entiteiten, gelet op de timing van de publicatie van de aangepaste wetgeving, extra tijd te geven.

Artikel 6.5.17 omvat de termijn tegen wanneer de doelgroep van afdeling III over een energiebalans moet beschikken. Ook hier worden de termen ‘niet-commerciële instellingen’ en ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ ingevoegd om ook deze doelgroep te doen overeenstemmen met de beoogde doelgroep van afdeling III. De deadline van 1 april 2023 blijft behouden voor ondernemingen. Voor de niet-commerciële instellingen en de publiekrechtelijke rechtspersonen wordt een nieuwe deadline van 1 oktober 2023 ingeschreven om deze entiteiten, gelet op de timing van de publicatie van de aangepaste wetgeving, extra tijd te geven.

Artikel 6.5.24 bevat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die verwerkt worden met betrekking tot de energieplannen, energiestudies en energieaudits die voor de vestigingen in kwestie worden opgemaakt. Ook hier worden de termen ‘niet-commerciële

---

⁸ Zie ook het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat betreft diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

instellingen' en 'publiekrechtelijke rechtspersonen' ingevoegd om de doelgroep te doen overeenstemmen met de beoogde doelgroep.

ARTIKEL 34: Artikel 6.5.4, §2, bevat de vereiste voor energiedeskundigen dat zij, om door het VEKA aanvaard te worden, een grondige technische en bedrijfseconomische kennis dienen te bezitten van de te onderzoeken vestiging waarvoor zij een energiestudie en energieplan opstellen. In de vorige versie van dit artikel werd er verwezen naar een energieaudit onderneming, terwijl het in afdeling I gaat over energie-intensieve vestigingen. De nieuwe versie van dit artikel spreekt daarom over een energiestudie en energieplan.

ARTIKEL 41 TOT EN MET 49: Het call-systeem, dat in 2020 als experiment in het leven werd geroepen, heeft het mogelijk gemaakt het Noodkoopfonds bij te sturen en te optimaliseren waar nodig. Het instrument is nu echter rijp voor een structurele inbedding. Hierdoor zal niet langer met periodieke calls worden gewerkt, maar zullen OCMW's een trekkingsrecht bij het VEKA kunnen aanvragen. Deze werkwijze biedt de OCMW's de mogelijkheid om op hun tempo een dossier voor te bereiden, waarmee nog een laatste resterende drempel die uit de brede bevraging die begin 2022 door het VEKA werd georganiseerd, zijnde de tijdsdruk die het call-systeem met zich meebrengt, wordt weggewerkt. Om hiervoor de nodige voorbereidingen te treffen, wordt voorgesteld deze wijzigingen in werking te laten treden vanaf 1 juni 2023.

ARTIKEL 50 EN ARTIKEL 53: Met het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 2022 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 in het kader van de verbouwlening, werd uitvoering gegeven aan het decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot wijziging van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 met het oog op de introductie van een geïntegreerde lening tot 60.000 euro, zijnde de verbouwlening. Deze lening is van start gegaan op 1 september 2022 en wordt toegekend door de energiehuizen. Op basis van de opgedane ervaringen worden enkele wijzigingen voorgesteld om enige onduidelijkheden en lacunes, in het bijzonder met betrekking tot de mogelijkheden tot financiering van werken aan de gemene delen in appartementsgebouwen, in de regelgeving recht te zetten:

- 1) Door de wijzigingen aan de regelgeving, waren de artikelen 7.9.2/0/7 en volgende niet meer overzichtelijk en duidelijk begrijpelijk. Daarom wordt de inhoud nu in verschillende artikelen gestructureerd, waarbij de volgende indeling gehanteerd wordt:
  - Algemene bepalingen: artikel 7.9.2/0/7
  - Doelgroepen van de lening: artikelen 7.9.2/0/8 en 7.9.2/0/9
  - Modaliteiten van de lening: artikelen 7.9.2/0/10 tot en met 7.9.2/0/14
  - Aanvraagprocedure: artikel 7.9.2/0/15
  - Uitbetaling: artikelen 7.9.2/0/16
  - Controle en sancties: artikelen 7.9.2/0/17 en 7.9.2/0/18
- 2) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/7 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §1) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 3) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/8 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §2) worden de inhoudelijke volgende wijzigingen aangebracht:
  - ter verduidelijking wordt per doelgroep bepaald waarvoor de lening kan worden aangewend, bijv. voor werken aan de woning waarvan ze eigenaar zijn.
  - er worden twee doelgroepen toegevoegd aan de lening, namelijk eigenaar-bewoners die voldoen aan de inkomensgrenzen en verhuurders die verhuren aan een SVK of via het geconventioneerd huurstelsel, voor de financiering van werken aan de gemene delen van het gebouw waartoe hun appartement behoort. In appartementsgebouwen kunnen particuliere eigenaars momenteel de lening verkrijgen voor werken aan hun eigen wooneenheid. Daarnaast kan de VME een lening aangaan voor werken aan de gemene delen van het appartementsgebouw. Heden is het echter niet mogelijk dat een particuliere eigenaar de verbouwlening kan aanwenden voor de financiering van werken aan de gemene delen van een appartementsgebouw. Daarom werd via de

decreetswijziging van 23 december 2022 de rechtsgrond in artikel 8.2.2 van het Energiedecreet uitgebreid zodat particuliere eigenaars de verbouwenlening ook kunnen aanwenden voor de financiering van werken aan de gemene delen van het appartementsgebouw. Voorliggende ontworpen bepaling regelt de verdere uitwerking hiervan.

- 4) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/9 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §7) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 5) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/10 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §2, tweede lid) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 6) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/11 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §2, derde lid) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 7) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/12 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §3) worden de inhoudelijke volgende wijzigingen aangebracht:
  - Er wordt per doelgroep bepaald voor welke type werken de lening kan worden verstrekt.
  - Hierbij wordt het type werken waarvoor een VME kan lenen, uitgebreid. In het kader van Mijn VerbouwPremie genieten VME's hetzelfde regime als inkomensdoelgroep 1. De vooropgestelde koppeling tussen de werken waarvoor een Mijn VerbouwPremie en een MijnVerbouwLening kan worden aangevraagd, leidt ertoe dat de werken waarvoor VME's financiering kunnen bekomen, beperkt is. Zo kunnen VME's bijvoorbeeld voor dakrenovatie enkel een premie krijgen voor de plaatsing van isolatie en asbestverwijdering, en niet voor overige werken. Dat brengt met zich mee dat een VME dan ook enkel voor asbestverwijdering en isolatie kan lenen, en niet om het dak te vernieuwen. Daarom wordt voorzien dat een VME ook voor de overige werken kan lenen.
  - Er wordt tevens ingeschreven dat de verbouwenlening aan een VME kan worden toegekend voor de plaatsing van een nieuwe PV-installatie met een maximaal AC-vermogen van de omvormer van meer dan 10 kVA. Door de één op één koppeling tussen de Mijn Verbouwenlening en de Mijn Verbouwpremie, kan de lening momenteel immers enkel toegekend worden voor de plaatsing van een PV-installatie met een maximaal AC-vermogen van de omvormer van 10 kVA. PV-installaties op grotere daken van appartementsgebouwen zitten hier echter snel over. Daarom wordt voor leningen toegekend aan een VME deze grens geschrapt. Om te vermijden dat men hierdoor zowel beroep kan doen op de call groene stroom (mogelijk vanaf 25 kVA) als op de verbouwenlening en men zodoende twee keer zou kunnen genieten van investeringssteun, wordt voorzien dat men niet meer in aanmerking komt voor de lening als er al via de call groene stroom steun werd toegekend. Daarnaast voorziet artikel 7.11.2 van het Energiebesluit dat de steun via de call groene stroom niet kan worden gecumuleerd met andere investeringssteun. Op deze manier is een cumul tussen beide steunsystemen volledig uitgesloten.
- 8) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/13 (voorheen artikel 7.9.2/0/7, §4) worden de inhoudelijke volgende wijzigingen aangebracht:
  - In 1° wordt een incorrecte verwijzing rechtgezet.
  - Indien de lening wordt aangegaan door een VME, mag deze (onder voorbehoud van het maximale leenbedrag), voor binnenrenovatie en technische installaties het maximale investeringsbedrag ontlenen. Uit praktijk blijkt immers dat het maximale investeringsbedrag dat momenteel 5.000 euro bedraagt voor binnenrenovatie en 7.500 euro voor technische installaties, vaak ontoereikend is in grote appartementsgebouwen. Daarom wordt voorgesteld om het bedrag dat een VME kan ontlenen voor werken die betrekking hebben op binnenrenovatie of technische installaties, te vermenigvuldigen met het aantal wooneenheden aanwezig in het appartementsgebouw. Voor de overige werken blijft het factuurbedrag gelden.
  - Er wordt gespecificeerd hoeveel de individuele ontlener kan ontlenen voor de financiering van investeringen aan de gemene delen, evenals op basis van welke

bewijsstukken deze lening kan aangevraagd en uitbetaald worden. Er dient evenwel benadrukt dat te worden dat de eigenaar eenzelfde potje lening dient aan te wenden voor zowel werken aan zijn privéwoning als voor de financiering van werken aan de gemeenschappelijke delen. Gecumuleerd mag het bedrag dat hij ontleent dan ook niet meer bedragen dan 60.000 euro.

- 9) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/14 (voorheen artikel 7.9.2/0/8) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 10) In het nieuwe artikel 7.9.2/0/15 (voorheen deels artikel 7.9.2/0/7, §5) wordt gespecificeerd op basis van welke documenten een Mijn VerbouwenLening kan worden aangevraagd en toegekend. Dit gebeurt op basis van offertes of meetstaten. In het geval een VME aanwezig is in het gebouw, zal de individuele ontlener het verslag van de algemene vergadering van de VME moeten voorleggen als staving.
- 11) In het nieuwe artikel 7.9.2/0/16 (voorheen deels artikel 7.9.2/0/7, §5 en §6) wordt gespecificeerd op basis van welke documenten een Mijn VerbouwenLening kan worden uitbetaald. Dit gebeurt op basis van facturen. In het geval een VME aanwezig is in het gebouw, zal bewijs moeten voorgelegd van specifieke opvragingen van financiering door de VME.
- 12) Aan het nieuwe artikel 7.9.2/0/17 (voorheen artikel 7.9.2/0/9) wordt inhoudelijk niets gewijzigd.
- 13) Het nieuwe artikel 7.9.2/0/18 voorziet in de verplichting in hoofde van de individuele ontleners voor werken aan de gemene delen om binnen de 48 maanden definitieve facturen voor te leggen ter staving van de uitgevoerde werken. Indien dit niet gebeurt, zal het energiehuis de Mijn VerbouwenLening verderzetten tegen de wettelijke rentevoet. Indien uit de stavingsstukken blijkt dat het reeds uitbetaalde leningsbedrag hoger is dan het werkelijke factuurbedrag, zal de ontlener aangemaand worden tot terugbetaling van het saldo binnen de 12 maanden. Indien dit niet gebeurt zal het energiehuis de Mijn VerbouwenLening verderzetten tegen de wettelijke rentevoet.

ARTIKEL 51 EN 52, 1° TOT EN MET 4° EN 7° TOT EN MET 9°: Aan de basistaken van het energiehuis worden de doelgroepgerichte basisrenovatiebegeleiding, de Mijn Verbouwenbegeleiding, de begeleiding bij onderhoud en verduurzaming van verwarming en de begeleiding bij de plaatsing van zonnepanelen toegevoegd. Hieronder worden de voorgestelde wijzigingen besproken:

Wijzigingen m.b.t. gewijzigd artikel 7.9.2/1, §1, 3°, d): In paragraaf 1 wordt punt 3, d) opgeheven, omdat de energiescan die gericht is op begeleiding bij de uitvoering van energiebesparende investeringen als op zichzelf staande maatregel verdwijnt.

Wijzigingen m.b.t. ontworpen artikel 7.9.2/1, §1, 5° en 6° en artikel 7.9.3/1, §2, tweede lid, 3°, 4°, en derde lid en §4, tweede tot en met vijfde lid:

Het nieuwe punt 5° introduceert de eerder beschreven (zie bespreking bij *algemene toelichting*) nieuwe vorm van basisbegeleiding bij de uitvoering van individuele energiebesparende renovatiewerken met als doelgroep de huishoudelijke afnemers met een inkomen dat binnen de inkomensgrenzen van 'inkomensdoelgroep 2' valt en verhuurders die een woning verhuren aan een sociaal verhuurkantoor of via geconventioneerde verhuur zoals van toepassing is bij de Mijn VerbouwenLening.

Voor deze basisrenovatiebegeleiding wordt een takenpakket bepaald dat de minister per ministerieel besluit vastlegt. Het huidige takenpakket "Burenpremie" zal daarvoor richtinggevend zijn. Voor de basisrenovatiebegeleiding verloopt de financiering via de fors uitgebreide basisfinanciering (cfr. infra). Indien een energiehuis de streefwaarden bereikt inzake aantal te realiseren basisrenovatiebegeleidingen, zoals overeengekomen in het kader van hun samenwerkingsovereenkomst met de minister van energie, kan voor de bijkomende basisrenovatiebegeleidingen worden overgeschakeld op een prestatiegerichte financiering van 700 euro per begeleiding die tot minstens één uitgevoerde renovatiemaatregel leidt.

De MVB, ingevoegd via punt 6°, is een structurele prestatiegerichte begeleiding die door de energiehuizen aangeboden zal worden aan doelgroepen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Huishoudelijke afnemers die ook eigenaar-bewoner zijn (of ten laatste binnen 36 maanden na de toekenning van de begeleiding er gedomicilieerd zijn) en een inkomen hebben dat binnen de inkomensgrenzen van 'inkomensdoelgroep 3' valt en verhuurders die een woning verhuren aan een sociaal verhuurkantoor of via geconventioneerde verhuur zoals van toepassing is bij de Mijn VerbouwLening.
- Beperkt tot huizen met een EPC-label E of F die binnen een termijn van maximaal 5 jaar worden gerenoveerd tot een label C of beter, of appartementen met een EPC-label D, E of F die binnen dezelfde termijn worden gerenoveerd tot label B of beter.

Het energiehuis kan deze vormen van begeleiding zelf uitvoeren, ofwel beroep doen op externe uitvoerende partners met een erkenning als EPB- of EPC-deskundige, architecten, bestaande BENOvatiecoaches waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst opstellen, en die daarvoor een vergoeding ontvangen. Het model van deze overeenkomst wordt door het VEKA beschikbaar gesteld

Het begeleidingstraject "Mijn VerbouwBegeleiding" verloopt als volgt:

Stap 1: Het energiehuis controleert of de aanvrager aan de voorwaarden voldoet en stelt met deze een engagementsverklaring op, waarvan het model door VEKA wordt beschikbaar gesteld.

Stap 2: De begeleider komt langs aan huis en maakt een plan op met een beschrijving van combinatie(s) van werken die kunnen leiden tot EPC-label C of beter. Daarnaast begeleidt hij de eigenaar bij de keuze van de uit te voeren maatregelen, het zoeken van aannemers en offertes, de uitvoering van de werken, en de aanvraag van de MVL, de MVP en de EPC-labelpremie.

Stap 3: de begeleiding wordt afgesloten wanneer het nieuwe EPC-label beschikbaar is of ten laatste vijf jaar na de opstart ervan.

Het energiehuis rapporteert per trimester aan het VEKA over het aantal ondertekende engagementsverklaringen. Gelet op de lange doorlooptijd van een MVB-traject, en de impact van de lopende kosten van de begeleiders op het reguliere budget van de energiehuizen, wordt voorgesteld te werken met voorschotten die aan de energiehuizen kunnen worden toegekend.

Het saldo, berekend als het verschil tussen het uitgekeerde voorschot en de vergoeding op basis van het behaalde label wordt per trimester uitbetaald als uit een nieuw geldig energieprestatiecertificaat de vereiste energetische verbetering gerealiseerd blijkt. In het geval een MVB-traject finaal niet leidt tot het bekomen van een EPC-label C of beter, wordt de begeleiding beschouwd als behorend tot de basistaken, waarvoor het energiehuis structureel wordt gefinancierd volgens de bepalingen in het Energiebesluit.

Voorgesteld wordt om de MVB voor een bepaalde duur te introduceren tot eind 2026. De EPC-labelpremie kan ook tot uiterlijk 31 december 2026 worden aangevraagd en ook de MVL loopt in de huidige vorm tot eind 2026. De volgende Vlaamse Regering zal deze instrumenten in 2026 moeten evalueren en een beslissing moeten nemen over eventuele verlenging of bijsturing.

De MVB is niet cumuleerbaar met de basisrenovatiebegeleiding of met de begeleiding in kader van noodkoopwoningen.

De energiehuizen en haar partners zullen ook beroep kunnen doen op de Wijkrenovatietool die momenteel in ontwikkeling is in opdracht van Minister Somers, Minister Brouns en Minister Demir.⁹ Deze dient er voor om ook collectieve renovatietrajecten te begeleiden door de voorbereiding en opvolging via software te automatiseren. Deze ondersteuning wordt geboden naar aanleiding van de collectieve renovatiedoelstelling binnen het Lokaal Energie en Klimaatpact, waarbij 294 lokale

---

⁹ Zie de beslissing van de Vlaamse Regering op 16 december 2022: Addendum bij Convenant 2019-2023 met VITO: Wijkrenovatietool 'Digital Twin'.

besturen zich engageerden om 50 collectieve renovaties per 1.000 wooneenheden uit te voeren tegen 2030. In het kader van het aangescherpte LEKP 2.0 dient de helft (25 van de 50) hiervan fossielvrij te zijn. Hiermee zijn 214 van de 294 lokale besturen aan de slag gegaan.

De Wijkrenovatietool zal in eerste instantie inzicht creëren door bestaande en nieuwe databronnen te koppelen, kennis toe te voegen over de te nemen renovatiestappen en het voorzien van een aantrekkelijke visualisatie, i.s.m. VEKA, EWI, ABB, dOMG en de Woningpas. Het ontsluiten van relevante data voor investeringen in renovaties, hernieuwbare energie, alsook renovatiestappen (zoals vergunningen) en meerwaardeparameters voor een collectieve aanpak (efficiëntiewinsten) zouden meer woningeigenaren moeten kunnen overtuigen om de stap te zetten. Daarnaast kunnen woningeigenaren best actief ontzorgd worden doorheen het volledige renovatietraject (de 'one stop shop approach'). Om deze stapsgewijze 'klantenreis' (contact burger-overheid-renovatie-uitvoerder) efficiënt te ondersteunen, wordt de nadruk gelegd op geautomatiseerde processen in samenwerking met bestaande/nieuwe opvolgsystemen (CRM^[1]) binnen Energiehuizen. VITO, de uitvoerder van de Wijkrenovatietool, zal dit traject in nauwe afstemming met de verschillende partners verder concretiseren. De Energiehuizen worden uitgenodigd op meerdere workshops om hun noden exact in kaart te laten brengen.

Voordat deze beide vormen van begeleiding kunnen worden opgestart zijn er nog heel wat inhoudelijke en technische ontwikkelingen nodig. Vandaar dat de datum van inwerking in een latere fase door de minister van energie zal worden bepaald.

Wijzigingen m.b.t. ontworpen artikel 7.9.2/1, §1, 7° en artikel 7.9.3/1, §2, tweede lid, 5° en §4, zevende lid: De taken rond de begeleiding van gezinnen die behoren tot inkomensdoelgroep 5 of, indien het OCMW de inschatting maakt dat de begeleiding relevant is, ook gezinnen die behoren tot inkomensdoelgroep 3 en 4, bij het uitvoeren van het onderhoud en de verduurzaming van de verwarming zijn concreet de volgende:

Eerst wordt de klemtoon gelegd op het uitvoeren van het onderhoud van de verwarmingsinstallatie. Dit wordt beschreven in artikel 13 van het Stooktoestellenbesluit van 8 december 2006. Vervolgens wordt binnen de begeleiding gekeken naar het energie-efficiënter maken van de bestaande installatie. Niet elk gezin moet deze twee stappen doorlopen.

De begeleiding wordt gecoördineerd door het energiehuis in samenwerking met andere lokale partners zoals energiescanbedrijven, OCMW's, installateurs, ... De energiehuizen kunnen ook andere organisaties inzetten om de begeleidende rol te vervullen. Het energiehuis blijft hierbij verantwoordelijk voor het toezicht op de correcte uitvoering van deze taken.

Het energiehuis of de partner die in opdracht van het energiehuis werkt, neemt de sensibilisering en toeleiding naar erkende technici voor het onderhoud en advisering op zich en zorgt voor een financiële ondersteuning van 180 euro voor het uitvoeren van dit onderhoud en controle van de energie-efficiënte werking van de installatie.

De doelgroepen van deze taken zijn huishoudelijke afnemers uit inkomensdoelgroep 5 en, indien het OCMW de inschatting maakt dat deze begeleiding relevant kan zijn, tevens de huishoudelijke afnemers uit doelgroep 3 en 4.

Met deze actie wordt de begeleiding beoogd van 20.000 gezinnen en dit gedurende de werkingsjaren 2023 en 2024.

---

[1] Een CRM voor een energiehuis heeft meerdere doelen, waaronder: klantenregistratie en opvolging/doorverwijzing, vlotte interne en externe rapportering (bv. renovatie-adviesrapporten, managementrapporten, rapportering in functie van ontvangen financiering), versturen van doelgerichte communicatie en campagnes en de koppeling met andere voor advies en renovatiebegeleiding relevante data over de woning (bv. EAN-code, EPC) en de bewoner (bv. behorend tot specifieke doelgroep).

Per gezin is een maximaal te besteden budget beschikbaar van 250 euro. Hiervan zal gemiddeld 180 euro besteed worden aan de betaling van het onderhoud en 70 euro aan de organisatie van de begeleiding.

De totale middelen voor deze taken bedragen 5 miljoen euro.

Het energiehuis rapporteert elke 2 maanden aan het VEKA over het aantal begeleidingstrajecten die tot een onderhoud en/of verduurzaming van de installatie hebben geleid. Dit aantal succesvolle trajecten wordt vermenigvuldigd met de voorziene subsidie per traject (250 euro incl. BTW). Dit wordt vervolgens door het VEKA uitgekeerd aan het energiehuis.

De begeleiding bij dit aspect zal met terugwerkende kracht in werking treden vanaf 1 januari 2023.

Wijzigingen m.b.t. ontworpen artikel 7.9.2/1, §1, 8° en artikel 7.9.3/1, §2, tweede lid, 6° en §4, zesde tot en met achtste lid:

De taken rond de begeleiding van gezinnen bij het plaatsen van PV-zonnepaneelinstallaties zijn concreet de volgende:

- De energiehuismedewerker, of degene die in opdracht van het energiehuis werkt, maakt naar aanleiding van een contact met de particulier (bijvoorbeeld na uitvoering van een energiescan of naar aanleiding van een vraag om informatie/ondersteuning) de inschatting of een PV-installatie relevant is. Vervolgens wordt de begeleiding opgestart.
- De begeleider voorziet in de technische en praktische begeleiding bij de realisatie van een PV-installatie. Dit bestaat uit de begeleiding van de particulier bij het aanvragen van offertes bij installateurs voor het plaatsen van een PV-installatie, de evaluatie van deze offertes en de ondersteuning van de particulier bij het laten realiseren van deze installatie.

Indien nodig zorgt de begeleider ook voor de administratieve begeleiding van de particulier bij het aanvragen van de PV-premie en de Mijn VerbouwLening.

Bij appartementsgebouwen kan speciale aandacht besteed worden aan de begeleiding van de VME's en aan de mogelijkheden van het opzetten van lokale energiegemeenschappen binnen een appartementsgebouw. Elk deelnemend gezin uit de doelgroep wordt beschouwd als een succesvolle begeleiding. De begeleiding wordt gecoördineerd door het energiehuis in samenwerking met andere lokale partners zoals energiescanbedrijven, OCMW's, installateurs, ... De energiehuisen kunnen ook andere organisaties inzetten om de begeleidende rol te vervullen. Het energiehuis blijft hierbij verantwoordelijk voor het toezicht op de correcte uitvoering van deze taken.

De doelgroep hier zijn alle gezinnen die in aanmerking komen voor de verhoogde premies voor doelgroep 3 van de Mijn VerbouwPremie/Mijn VerbouwLening. Dit project loopt tot eind 2024.

De totale middelen voor dit project bedragen 10,4 miljoen euro. Er wordt voorzien in een gemiddelde begeleiding van 2 werkdagen per gezin aan 350 euro per werkdag en dus 700 euro per begeleiding.

Op dit moment is er een heel lange doorlooptijd tussen het tekenen van een offerte en de effectieve installatie van een PV-installatie (6 maand tot 1 jaar). Om te voorkomen dat de energiehuisen te lang moeten wachten op de terugbetaling van reeds gemaakte kosten, kan een eerste voorschot van 350 euro uitbetaald worden mits de offerte voor de plaatsing van een PV-installatie is getekend. Het saldo van 350 euro wordt uitbetaald na betaling van de factuur.

In totaal wordt beoogd om 14.850 gezinnen te begeleiden bij de plaatsing van een PV-installatie.

Het energiehuis rapporteert elke 2 maanden aan het VEKA over het aantal begeleidingstrajecten die tot de plaatsing van PV-zonnepaneelinstallaties zullen leiden of hebben geleid of het aantal begeleidingstrajecten dit tot het lidmaatschap van een energiegemeenschap met een fotovoltaïsche installatie hebben geleid. Het energiehuis geeft weer hoeveel offertes er zijn getekend voor de

plaatsing van een PV-zonnepaneelinstallatie. Dit aantal wordt vermenigvuldigd met het voorschot van 350 euro per getekende offerte. Eveneens wordt doorgegeven hoeveel facturen voor PV-zonnepaneelinstallaties betaald zijn. Dit leidt tot het uitbetalen van het saldo van 350 euro per betaalde factuur. Bij het opzetten van een lokale energiegemeenschap wordt er voorzien in een begeleidingsvergoeding van 700 euro per bewezen lidmaatschap voor de eerste vijf gezinnen. Voor het lidmaatschap van de volgende gezinnen wordt maximaal 250 euro voorzien per gezin. In totaal kan maximaal 10.000 euro uitbetaald worden voor het lidmaatschap van verschillende gezinnen van dezelfde energiegemeenschap.

ARTIKEL 52, 5°, 6° EN 10°: Op 8 juli keurde de Vlaamse Regering een verhoging van het totaal beschikbare budget voor de energiehuizen goed.¹⁰ Deze verhoogde financiering dient enerzijds voor een verhoging van de vergoeding voor de basistaken met +50% vanaf 1 juli 2022 tot eind 2024, gekoppeld aan bijkomende inspanningen van de energiehuizen richting geïntegreerde woon- en energieloketten (cfr. gewijzigd artikel 7.9.3/1 Energiebesluit), en anderzijds voor de hogere forfaitaire vergoedingen voor het verstrekken van de Mijn Verbouwen (cfr. gewijzigd artikel 7.9.3, § 2 Energiebesluit) en de hogere aantallen dossiers van de Mijn Verbouwen (cfr. toelichting budgettaire impact).

Het samenvallen van de ongeziene energiecrisis met de invoering van de zeer succesvolle Mijn Verbouwenpremie en Mijn Verbouwen heeft echter tot een zeer hoge toestroom van burgers richting energiehuizen geleid waardoor de eerder besliste verhoging van de vergoeding voor de basistaken ontoereikend is. Met het oog op de sterk toegenomen nood aan advies en begeleiding van burgers, en de steeds uitdijende taakstelling van de energiehuizen onder impuls van de Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie, is een verdere structurele versterking van de energiehuizen noodzakelijk. Om het schaarse, kwalitatieve personeel structureel aan zich te kunnen binden, hebben de energiehuizen minstens op middellange termijn nood aan voldoende zekerheid over de financiering die zij voor de hen opgelegde basistaken ontvangen. Daarom wordt voorgesteld om deze vergoedingen, zoals ze vastgelegd zijn in het Energiebesluit, structureel te verhogen, en dit tot en met 2026 (cfr. toelichting budgettaire impact).

Voorliggend artikel wijzigt de bepalingen in Artikel 7.9.3/1 § 2 van het Energiebesluit zodat de vergoedingen die worden toegekend in functie van het aantal huishoudens en het aantal gemeenten in het werkingsgebied van een energiehuis van 2023 tot en met 2026 verdrievoudigd kunnen worden. Daarnaast wordt ook de bepaling m.b.t. de voorwaardelijke vermeerdering met +50% ter bevordering van de integratie van de woon- en energieloketten (cfr. supra) aangepast naar +25% (in absolute cijfers betreft dit een vermeerdering, aangezien het bedrag waarop deze procentuele vermeerdering wordt toegepast verdrievoudigt). Ook wordt voorgesteld om de bepaling met betrekking tot de indexering van deze bedragen aan te passen, in functie van de budgettaire impact.

ARTIKEL 54: In artikel 7.11.1, §2, tweede lid van het Energiebesluit wordt de bepaling betreffende de frequentie van de call groene stroom gewijzigd. De bestaande verplichting om elke zes maanden voor "overige" PV-installaties een call te organiseren wordt opgeheven. De verplichting om elke twaalf maanden voor drijvende PV-installaties, PV-installaties op marginale gronden, PV-installatie in energiegemeenschappen, PV-installaties op woongebouwen en kleine en middelgrote windturbines een call te lanceren wordt versoepeld. Voorgesteld wordt om voor deze categorieën ten minste om de achttien maanden een call te organiseren. Zo kan beter op marktontwikkelingen en de rendabiliteit van de installaties worden ingespeeld.

ARTIKEL 55: Om bij de inrekening van een systeem van externe warmtelevering in de EPB-aangifte te vermijden dat wordt gerekend met waarden bij ontstentenis, dient namens de aangifteplichtige steeds een afwijkingsaanvraag via aangetekend schrijven bij het VEKA ingediend te worden. De afwijkingsaanvraag wordt door het VEKA gecontroleerd en de beslissing wordt vastgelegd in een besluit van de Administrateur-Generaal dat gepubliceerd wordt op de website van het VEKA. Via

---

¹⁰ Zie hieromtrent Nota VR 8 juli 2022 (VR 2022 0807 DOC.0801/1BIS).

'Verzamelbesluit VII'¹¹ werd voorzien om deze afwijkingsprocedure grotendeels af te schaffen.¹² Er werd wel voorgesteld om de afwijkingsaanvraag te behouden in geval van gefaseerde uitbouw van het systeem van externe warmtelevering. Dit is het geval wanneer bepaalde delen (warmteopwekkers, warmtedistributie-elementen en/of warmtevragers) van het systeem van externe warmtelevering pas gerealiseerd kunnen worden nadat de EPB-aangifte van de EPB-eenheid werd ingediend. Op voorwaarde dat deze delen gerealiseerd worden binnen de vijf jaar na de vergunningsaanvraag van het gebouw, kan in de EPB-aangifte dan rekening gehouden worden met dit systeem van externe warmtelevering.

Uit overleg met stakeholders uit de warmtenetsector is gebleken dat die termijn van vijf jaar om binnen het toepassingsgebied van de gefaseerde uitbouw van externe warmtelevering te vallen, onvoldoende lang is. Dit komt doordat het meestal zeer grote bouwprojecten zijn die aansluiten op een warmtenet, aangezien er een zekere schaalgrootte moet zijn om de uitbreiding richting het project economisch rendabel te maken. Bij deze projecten neemt de gunning van de vergunning al een zekere tijd in en duurt het bouwen ook langer, waardoor van de huidige termijn van vijf jaar na bouw aanvraag amper nog iets overblijft. Daarom wordt voorgesteld om te bepalen dat het systeem gerealiseerd mag worden nadat de EPB-aangifte voor het bouwproject is ingediend, maar uiterlijk binnen een termijn van drie jaar na de ingebruikname van het gebouw of het einde van de werken, en in elk geval binnen een termijn van acht jaar na het verlenen van de bouwvergunning. Door een uiterlijke termijn vast te leggen, wordt vermeden dat men de uiterlijke indientermin van de EPB-aangiften, zoals bepaald in artikel 11.1.8 van het Energiedecreet, laat verstrijken zonder de EPB-aangiften in te dienen. De termijn wordt op drie jaar gelegd, zodat het VEKA nog binnen haar decretale handhavingsbevoegdheid, zoals vastgelegd in artikel 13.4.6 en artikel 13.4.7 van het Energiedecreet,¹³ handhaving kan opstarten naar de betrokkenen wanneer blijkt dat het systeem toch niet gerealiseerd wordt. In dat geval zal er een hernieuwingsaangifte ingediend moeten worden waarin het systeem niet ingerekend mag worden. Opdat ook de nodige wijzigingen nog aangebracht kunnen worden in het ministerieel besluit van 28 december 2018 houdende algemene bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving, energieprestatiecertificaten en de certificering van aannemers en installateurs, wordt voorgesteld deze wijziging pas in werking te laten treden vanaf 1 juni 2023.

ARTIKEL 56, ARTIKEL 58 EN ARTIKEL 63: Het EPC wint bij verhuur steeds meer en meer aan belang.¹⁴ Tot op heden is in het Energiebesluit voorzien dat men enkel moet beschikken over een EPC wanneer men een residentieel of niet-residentieel gebouw te huur *wilt aanbieden*. Dit leidt tot uitzonderingen in die verplichting voor bijv. het verhuren van een gebouw zonder publiciteit, tussen familieleden, etc. Het is echter belangrijk dat de eigenaar ook in die gevallen beschikt over een EPC en een kopie hiervan aan de (kandidaat)huurder bezorgt. Daarom wordt nu bepaald dat men over een EPC moet beschikken als men verhuurt, zonder meer. Dat EPC moet, naar analogie met de regels bij verkoop of vestiging erfpacht/opstal, beschikbaar zijn:

1° als er publiciteit wordt gemaakt: ten laatste bij de eerste bekendmaking van die publiciteit;

2° als er geen publiciteit wordt gemaakt: ten laatste voorafgaand aan het sluiten van de nieuwe huurovereenkomst.

ARTIKEL 57 EN ARTIKEL 64: In artikel 9.2.5 en artikel 9.2.10 van het Energiebesluit is bepaald dat het EPC-bouw gebruikt mag worden om te voldoen aan de verplichting om bij verkoop of verhuur van een woning of niet-residentiële eenheid over een EPC te beschikken en deze (of een kopie) over te dragen aan de koper of huurder. Via het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 werd bepaald dat deze EPC-plicht ook geldt bij het vestigen van een erfpacht of een recht van opstal op het gebouw. Er werd echter vergeten om ook in artikel 9.2.5 en artikel 9.2.10 van het Energiebesluit te voorzien dat het EPC-bouw voor deze verplichting gebruikt mag worden. Dit erratum wordt hierbij rechtgezet.

¹¹ Zie hieromtrent VR 2022 0807 DOC.0799/2BIS.

¹² Zie ook VR 2022 0605 DOC.0509/1BIS.

¹³ Deze artikelen bepalen namelijk dat het VEKA een administratieve geldboete kan opleggen aan de betrokkene binnen een termijn van vijf jaar na het indienen van de EPB-aangifte.

¹⁴ Zie ook bijv. dat huurprijzen niet of beperkt geïndexeerd mogen worden voor woningen met EPC-label D, E en F. Zie in dat opzicht ook het decreet van 3 oktober 2022 tot beperking van de indexatie van de huurprijzen om de gevolgen van de energiecrisis te verlichten.

Daarnaast werd met hetzelfde wijzigingsbesluit in artikel 9.2.3, §1, een nieuw lid ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid. Het tweede lid werd zodoende het derde lid, maar deze wijziging werd niet eenzijdig aangepast in artikel 9.2.5. Dit erratum wordt hierbij rechtgezet.

ARTIKEL 60 EN ARTIKEL 63: Voor elke niet-residentiële gebouweenheid die vanaf 1 januari 2022 wordt overgedragen, geldt principieel een renovatieverplichting. Vanaf 1 januari 2023 moeten bovendien alle niet-residentiële gebouweenheden bij verkoop en bij vestigingen van een erfpacht of opstalrecht, en bij verhuur verplicht over een EPC beschikken, het EPC NR. Momenteel is in artikel 9.2.6, §2, derde lid, en artikel 9.2.7/1, §2, derde lid, van het Energiebesluit ingeschreven dat er voor gebouweenheden met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m² in een industrieel gebouw of een landbouwgebouw geen energieprestatiecertificaat niet-residentiële gebouwen of energieprestatiecertificaat kleine niet-residentiële gebouwen moet worden opgemaakt. Deze eenheden kunnen echter wel onder de renovatieverplichting vallen als zij beschouwd worden als een niet-residentiële gebouw¹⁵. Daarom wordt voorgesteld deze uitzondering op de EPC-plicht op te heffen, waardoor dit wel EPC-plichtig wordt.

ARTIKEL 61, 1°: Het energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen (EPC NR) bepaalt de energieprestatie van een gebouweenheid aan de hand van twee indicatoren: (i) een energielabel op basis van het werkelijke aandeel hernieuwbare energie en (ii) een energiescore. Het energielabel wordt bepaald op basis van gemeten energiegebruiken. De energiescore wordt bepaald op basis van inspectie van gebouwschil en installaties. De opmaak van een EPC NR vraagt dus steeds informatie over zowel energiegebruiken als over de eigenschappen van gebouwschil en aanwezige HVAC-installaties.

De verplichting voor de opmaak van het EPC NR rust steeds bij de gebouweigenaar. Deze gebouweigenaar is echter niet altijd ook de gebouwgebruiker. In niet-residentiële gebouwen (en dan vooral in de retailsector) gebeurt het zelf vaak dat de eigenaar uitsluitend eigenaar is van het casco gebouw. De installaties zijn en blijven vaak in eigendom en beheer van de gebouwgebruiker. Dit heeft tot gevolg dat de gebouweigenaar niet altijd automatisch toegang heeft tot die gegevens die nodig zijn om een EPC NR te laten opmaken. De voorziene aanpassing in regelgeving verplicht de gebouweigenaar er nu toe om minstens die gegevens die nodig zijn voor de opmaak van zowel het energielabel als de energiescore aan de eigenaar over te maken.

ARTIKEL 61, 2°: Vanaf 1 januari 2023 is een energieprestatiecertificaat (EPC) verplicht bij de overdracht en verhuur van grote niet-residentiële gebouweenheden. Deze verplichting geldt voor alle gebouweenheden die als hoofdbestemming 'niet-residentieel' hebben, dus alle gebouweenheden behalve woongebouwen, industriegebouwen en landbouwgebouwen. Voor grote niet-residentiële gebouweenheden zal de verplichting om over een energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen of gebouweenheden (hierna: EPC NR) te beschikken stap voor stap verscherpen tot elke grote niet-residentiële gebouweenheid in 2026 over een EPC NR beschikt, ook zonder dat het overgedragen of verhuurd wordt.¹⁶

Naar aanleiding van die algemene verplichting krijgt het VEKA regelmatig de vraag of die verplichting ook geldt voor niet-residentiële gebouwen die op korte termijn gesloopt zullen worden. In die gevallen

---

¹⁵ Zo wordt een niet-residentieel gebouw volgens het Energiedecreet (artikel 1.13, 92°/1/0/1) gedefinieerd als: "niet-residentieel gebouw: een gebouw met een niet-residentiële hoofdbestemming, met uitzondering van:

- a) alleenstaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m²;
- b) tijdelijke gebouwen die in principe niet langer dan twee jaar worden gebruikt;
- c) gebouwen die worden gebruikt voor erediensten en religieuze activiteiten;
- d) industriële gebouwen;
- e) werkplaatsen;
- f) opslagplaatsen voor niet-industrieel gebruik;
- g) gebouwen van een landbouwgebouw die niet voor bewoning bestemd zijn;"

¹⁶ Zie ook <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/niet-residentiele-gebouwen/co2-uitstoot-verlagen-bij-niet-residentiele-gebouwen/verplichtingen-voor-niet-residentiele-gebouwen>.

is het geen meerwaarde om een EPC NR te laten opmaken. Een EPC NR bepaalt namelijk de energieprestatie van een gebouw en voorziet informatie- en renovatiemaatregelen om deze energieprestatie te verbeteren richting de lange termijn doelstelling. Dat is zinvolle informatie, maar niet voor die gebouwen die effectief binnen afzienbare tijd afgebroken zullen worden. Daarom wordt voorgesteld om een vrijstelling op de algemene EPC-plicht in te voeren voor niet-residentiële gebouwen die gesloopt zullen worden. Deze uitzondering wordt gekoppeld aan een objectief en juridisch sluitend criterium, namelijk het beschikken over een sloopvergunning. Concreet wordt volgende werkwijze voorgesteld:

- 1) De gebouweigenaar/erfpachter/opstalhouder meldt bij het VEKA dat een sloop gepland is, en bewijst dit aan de hand van de omgevingsvergunning;
- 2) De melding gebeurt uiterlijk één maand voor de algemene EPC-plicht in voege treedt, of desgevallend één maand voordat het energieprestatiecertificaat vernieuwd moet worden;
- 3) De eigenaar/erfpachter/opstalhouder van de grote niet-residentiële eenheid bewijst uiterlijk binnen vijf jaar na het verlenen van de omgevingsvergunning het einde van de sloopwerken van de grote niet-residentiële eenheid. Deze termijn wordt gelijkgesteld aan de geldigheidsduur van een EPC NR, dus vijf jaar. Indien na vijf jaar zo'n bewijs nog niet werd aangeleverd, start de handhavingprocedure automatisch op. Wanneer blijkt dat er niet gesloopt is, kan de sanctie voor het niet beschikken over een EPC worden opgelegd, conform het bepaalde in artikel 13.4.10, §2, van het Energiedecreet.

Het doel van deze procedure is om zonder veel bijkomend administratief meerwerk te vermijden dat gebouwen die binnen afzienbare tijd gesloopt gaan worden toch verplicht een EPC moeten laten opmaken en om zo het draagvlak bij de gebouweigenaars te bestendigen. Door te kiezen voor een meldingsplicht komt de verantwoordelijkheid bij de eigenaar zelf te liggen. Melden zij hun sloopplannen niet actief of beschikken zij niet over de nodige vergunningen, dan kan geen uitzondering van de algemene EPC-plicht worden voorzien. Wordt het gebouw niet binnen de voorziene tijdsduur afgebroken, dan start de handhavingprocedure onherroepelijk op.

ARTIKEL 61, *IN FINE* In hetzelfde artikel 9.2.6/2 van het Energiebesluit wordt voorzien dat het EPC-bouw gebruikt mag worden om te voldoen aan de algemene EPC-plicht die geldt voor grote niet-residentiële eenheden.

ARTIKEL 62: Tegen 2050 streven we naar een koolstofneutraal gebouwenpark. Om deze doelstelling in praktijk om te zetten, wordt binnen het energiebeleid ingezet op verschillende pijlers: sensibilisering, communicatie, (financiële) ondersteuning en tenslotte ook op verplichtingen. Zo trad in 2022 is de renovatieverplichting in voege voor niet-residentiële gebouweenheden en volgt op 1 januari 2023 een renovatieverplichting voor woningen en appartementen. Elke gebouweenheid moet verplicht energetische gerenoveerd worden binnen de 5 jaar na notariële overdracht.

Focussen op transactiemomenten is interessant aangezien deze momenten sowieso vaak gepaard gaan met renovatiewerken. Echter, enkel een verplichting tot energetisch renoveren bij overdracht volstaat niet om het volledige (niet-residentiële) gebouwenpark tegen 2050 koolstofneutraal te maken. Ook zittende eigenaren moeten gestimuleerd worden om de energieprestatie van hun gebouweenheid geleidelijk aan grondig te verbeteren. Een algemene minimale labelverplichting voor grote niet-residentiële gebouweenheden dringt zich dus op.

Het niet-residentiële gebouwenpark is qua energieprestatie grotendeels immers nog ongekend terrein. Het energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen (hierna: EPC NR) treedt immers pas in voege op 1 januari 2023. Bovendien wordt voor dit EPC NR een nieuwe aanpak gehanteerd waarbij het label wordt bepaald op basis het werkelijke aandeel hernieuwbare energie in plaats van een theoretische indicator, met als doelstelling te komen tot koolstofneutrale gebouweenheden met een aandeel van 100% (of label A) tegen 2050.

Hoe niet-residentiële eenheden op dit moment scoren en wat de haalbaarheid is van het label, is op dit moment niet gekend. Bij gebrek aan deze informatie is het uitzetten van een volledig labelpad

tussen nu en 2050 daarom onrealistisch. Een eerste stap dringt zich echter wel op om aan de gebouweigenaren en gebouwgebruikers enig perspectief te bieden.

Vertrekkend van het feit dat de renovatieverplichting als een versnelde invoering van de algemene labelverplichting kan worden gezien, stellen we voor om de niet-residentiële gebouweenheden een minimaal label E (hetgeen een minimaal aandeel hernieuwbare energie van 5% impliceert) op te leggen tegen 2030.

Gezien hun voorbeeldfunctie wordt deze verplichting voor eenheden in publieke en overheidsgebouwen (met uitzondering van onderwijs versneld ingevoerd, namelijk tegen 2028).

Zoals eerder aangegeven, is het weinig zinvol om nu al verdere stappen in het labelpad te definiëren. Daarvoor is eerst inzicht in de labelverdeling en haalbaarheid van het label in het niet-residentiële gebouwenpark én verdere verfijning van de methodiek nodig. Deze analyse is gepland in de loop van 2023.

ARTIKEL 66: In artikel 9.2.10/2 van het Energiebesluit wordt voorzien dat het EPC-bouw gebruikt mag worden om te voldoen aan de afficheringsplicht die geldt voor publieke gebouwen.

ARTIKEL 67: Op dit moment wordt op het EPC-bouw de datum van ingebruikname vermeld. Het EPC-bouw wordt gegenereerd op moment dat de EPB-aangifte voor nieuwbouw of ingrijpende energetische renovatie (IER) wordt ingediend. Met toepassing van het Energiedecreet is het echter mogelijk dat het EPC-bouw wordt gegenereerd op moment dat er nog géén ingebruikname van het gebouw is, bijv. twaalf maanden na het einde van de werken of vijf jaar na het verlenen van de vergunning. In dat opzicht werd met het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2021 reeds voorzien dat niet enkel het moment van ingebruikname van het gebouw bepaalt wanneer de geldigheidstermijn van het EPC-bouw begint te lopen, maar dat de geldigheidsduur begint te lopen zodra een van de volgende voorwaarde is vervuld:

1° de ingebruikname van het gebouw of de gebouweenheid;

2° het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen;

3° vijf jaar na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of na het neerleggen van de melding;

4° de datum waarop de EPB-aangifte is ingediend.

Het is in dat opzicht ook niet langer relevant dat op het EPC de datum van ingebruikname wordt vermeld, aangezien deze niet altijd van toepassing is. Daarom wordt ingeschreven dat enkel de datum die relevant is voor de start van de geldigheidstermijn van het EPC-bouw, getoond moet worden op het certificaat.

ARTIKEL 68 EN ARTIKEL 69: In het kader van de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen, niet-residentiële eenheden, residentiële gebouwen en residentiële eenheden dient de nieuwe eigenaar, nieuwe opstalhouder of nieuwe erfpachter binnen een termijn van vijf jaar te rekenen vanaf het moment van het verlijden van de authentieke akte te beschikken over een nieuw energieprestatiecertificaat waaruit blijkt dat men aan de toepasselijke renovatieverplichting (bv. minimale energieprestatieniveaus, minimaal aandeel hernieuwbare energie, of de labeleis bij niet-residentiële en de labeleis bij residentiële gebouwen) voldoet. Deze verplichting is momenteel ook van toepassing op die eigenaars, opstalhouders of erfpachters die op het moment van het verlijden van de akte reeds aan de eisen van de renovatieverplichtingen voldoen. De redenering hiervoor was dat het steeds mogelijk is dat in de tussentijd de situatie van het gebouw zou verslechteren (bijv. de zonnepanelen, of zonneboiler worden verwijderd) waardoor na vijf jaar het label niet langer zou zijn behaald.

Een dergelijke verplichting om alsnog een nieuw energieprestatiecertificaat op te maken wordt voor die gevallen die reeds aan de eisen voldoen als te administratief belastend ervaren. Om die reden

wordt die verplichting thans aangepast zodat als op het moment van het verlijden van de authentieke akte reeds een geldig energieprestatiecertificaat beschikbaar is dat aantoon op dat moment reeds aan de verplichting, vermeld in artikel 9.3.1, §1, eerste en tweede lid, §2, of §4, of artikel 9.3.4, eerste en tweede lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010, is voldaan er binnen vijf jaar vanaf de datum van de authentieke akte geen energieprestatiecertificaat moet worden opgemaakt. Die eigenaar, opstalhouder of erfpachter in kwestie krijgt – naar analogie met artikel 11.1.12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voor nieuwbouw – wel principieel de verplichting dat hij/zij de in het energieprestatiecertificaat vermelde installaties of constructies alleen mag wijzigen of vervangen voor zover die wijzigingen of vervangingen elk op zich minstens dezelfde prestaties leveren die in het energieprestatiecertificaat of haar bijlagen vermeld werden.

ARTIKEL 70 EN ARTIKEL 71: Artikel 11.2.6 van het Energiebesluit verwijst naar de rechtsgrond om de erkenning van opleidings- of exameninstellingen in te trekken. Er wordt daarbij echter niet verwezen naar de vormingsinstellingen die door de minister worden erkend. Dit erratum wordt nu rechtgezet.

ARTIKEL 75 EN ARTIKEL 76: Artikel 1 heft punt b op in artikel 37, §10, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

Het huidige artikel 37, §10, 3° bepaalt in punt b dat het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap advies verleent als de vergunningsaanvraag betrekking heeft op een hervergunning van een BKG-installatie. Dit betekent dat elke hervergunning van een BKG-installatie, ook al heeft de aanvraag geen betrekking op de toevoeging of schrapping van een Y-rubriek, voor advies wordt voorgelegd.

De adviesverlening door het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap is echter enkel relevant als de vergunningsaanvraag betrekking heeft op de toevoeging of schrapping van een Y-rubriek, hetgeen voorzien is in punt a (toevoeging nieuwe Y-rubriek) en punt c (schrapping van een Y-rubriek) van artikel 37, §10, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning. De adviesverlening voorzien in het kader van een hervergunning van een BKG-installatie biedt geen enkele meerwaarde en om die reden wordt punt b opgeheven. Bovendien houdt de opheffing van punt b een administratieve vereenvoudiging en efficiëntieverbetering in voor alle betrokken partijen.

Als gevolg van de opheffing van punt b artikel 37, §10, 3° van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning heft artikel Y in addendum RY, vraag 1, opgenomen in bijlage 2 bij hetzelfde besluit de woorden 'of een hervergunning van een BKG-installatie' op.

ARTIKEL 77: Artikel van het decreet van 23 december 2022 tot wijziging van de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging, het Energiedecreet van 8 mei 2009, het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 en het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen (Verzameldecreet IV) treedt in werking. Dat artikel wijzigt artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De wijzigingen met betrekking tot de actualisaties van bandingfactoren kunnen enkel gebeuren als dit artikel in werking treedt, aangezien het de rechtsgrond vormt voor de nieuwe berekeningsmethodiek.

ARTIKEL 81: Met het decreet van 17 december 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft toewijzingen aan het Energiefonds, wijzigingen betreffende flexibiliteit en energiedelen, de uitbouw van het energiedataplatform en de herziening van de administratieve geldboetes aangaande installatie-eisen werd in artikel 11.2.3 van het Energiedecreet voorzien in een rechtsgrond voor actieve openbaarheid van EPC-gegevens. Er werd een delegatie voorzien naar de Vlaamse

Regering om de inwerkingtreding hiervan te bepalen. Inmiddels is het softwarematige aspect hiervan voorzien, waardoor de actieve openbaarheid in werking kan treden vanaf 1 juni 2023.

ARTIKEL 82: Voor wat betreft de bespreking van de inwerkingtredingbepalingen van artikel 1, artikel 11, 1° en 4°, artikelen 26 tot en met 31, artikel 42 tot en met 50, artikel 52, artikel 53 en artikel 56 wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking van deze artikelen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Kortingsbon voor energiezuinige toestellen

De voormelde studie van de UGent gaat uit van grootteorde 10.000 private huishoudens zeer kleine, niet-beschermd afnemers zonder zonnepanelen. Tegelijk maken ze de kanttekening dat dit een ruwe raming is en moeilijk in te schatten. Momenteel heeft ruim 30% van de netgebruikers een digitale meter. Tegen eind 2024 moet 80% van de kleinverbruiksmeetinrichtingen uitgerust zijn met een digitale meter of 8.000 van de 10.000 afnemers die in aanmerking komen. Tegen eind 2026 wordt voor deze inschatting uitgegaan van een uitrol van 90% of 9.000 afnemers. Er wordt ook verondersteld dat elk jaar een even groot aantal kortingsbonnen zal worden aangevraagd.

De budgettaire impact van de maatregel, die binnen de beschikbare kredieten van het Energiefonds wordt gefinancierd via begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT 'Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen (Energiefonds)', wordt begroot op:

2024: 3.000 afnemers x 250 euro = 750k euro

2025: 3000 afnemers x 250 euro = 750k euro

2026: 3000 afnemers x 250 euro = 750k euro

A.2. Wijziging EPC-labelpremie

De budgetinschatting bij invoering van de EPC-labelpremie voor nieuwe eigenaars en de uitbreiding naar alle investeerders, respectievelijk bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2020 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een premie voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en wijzigingen met betrekking tot de REG-premies en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, is opgenomen in de nota van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 en 30 oktober 2020.

Samengevat werd de kostprijs op jaarbasis, op kruissnelheid, ingeschat op:

- 60,4 miljoen euro voor nieuwe eigenaars

- 20,3 miljoen euro voor bestaande eigenaars

Door de wijziging van de doelgroep voor de verhoogde EPC-labelpremie vanaf 2024, waarbij de doelgroep van beschermd afnemers wordt vervangen door en verruimd naar 'doelgroep 3' van Mijn VerbouwPremie, dient rekening gehouden te worden met een meerkost van 4,1 miljoen euro op jaarbasis ten opzichte van de initiële inschatting uit 2020.

Door het invoeren van de ventilatie-eis in combinatie met de EPC-labelpremie vanaf 2025, moet rekening gehouden worden met een jaarlijkse meerkost van 2,1 tot 3,8 miljoen euro in vergelijking met de budgetinschatting uit 2020 en een jaarlijkse minderkost van 0,3 tot 2 miljoen euro in vergelijking met de budgetinschatting voor de wijziging ingevoerd in 2024 (verhoogde premies voor doelgroep 3 van Mijn VerbouwPremie). De meerkost of minderkost zal afhangen van het aandeel van eigenaars uit iedere doelgroep dat al dan niet zal voldoen aan de ventilatie-eis.

De meerkost van de EPC-labelpremie voor EPC's voor renovatie opgemaakt vanaf 2023, wordt vergoed via op het Energiefonds beschikbare middelen, begrotingsartikel QE0-1QEE4KG-WT 'Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen (Energiefonds)'. Deze kost zal deels gefinancierd worden door de middelen die ter beschikking gesteld worden vanuit het Vlaams Klimaatfonds (conform de principes en de regels van het bestedingskader voor allocatie van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds voor Vlaamse mitigatiemaatregelen).

A.3. Aanpassing definiëring doelgroep versterkt wetgevend kader voor energie-intensieve en niet energie-intensieve vestigingen.

Hoewel de doelgroep van het versterkt wetgevend kader zowel voor energie-intensieve, als voor niet-energie-intensieve vestigingen wordt aangepast, zal dit geen bijkomende budgettaire impact hebben. Bij het invoeren van het versterkt wetgevend kader werd er in de nota aan de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 in punt A.3 voor het berekenen van het aantal dossiers namelijk reeds uitgegaan van de verschillende doelgroepen zoals deze door de gewijzigde artikelen in het Energiebesluit voortaan zullen worden afgebakend.¹⁷ Er zal dus geen bijkomende kost zijn voor de dossieropvolging en handhaving van het versterkt wetgevend kader.

A.4. Wijziging tegemoetkoming voor de werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen

Om de budgettaire impact van deze maatregel te berekenen, wordt gestart van de budgettaire raming zoals die gemaakt werd voor de goedkeuring van het BVR van de Mijn VerbouwPremie op 4 februari 2022 en de bijkomende verhoging van de premiepercentages zoals goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 20 mei 2022.

De meerkosten van deze aanpassing worden geraamd op 7 miljoen euro per jaar (zie raming hieronder). Er wordt voorgesteld deze kosten aan te rekenen op het Energiefonds, begrotingsartikel QEO-1QEE4KG-WT 'Betaalbaarheid van energie bewaken voor alle doelgroepen (Energiefonds)'.

Categorie dak

In de periode 2019-2020-2021 worden er jaarlijks gemiddeld 2.317 dakisolatiepremies toegekend voor appartementsgebouwen. Hierbij gaat het in totaal om 15.513 individuele appartementen. Uit gegevens van Provincies in Cijfers weten we dat 23,75% van de bestaande appartementen, bewoond worden door de eigenaar die door bijgaand voorstel in aanmerking komen voor een hogere, inkomensafhankelijke premie als ze tot de laagste of de middelste inkomensgroep behoren. Door de tijdelijke premieverhoging voor eigenaar-bewoners uit de laagste en middelste inkomensgroep, verwachten we een toename van 10% in aanvragen. Bijgevolg houden we rekening met 3.869 eigenaar-bewoners die bijdragen aan de dakisolatiekosten die gedragen worden door de VME. 34,3% van de eigenaar-bewoners bevindt zich in de laagste inkomensgroep (1.390 aanvragers) en 15,7% van deze eigenaar-bewoners bevindt zich in de middelste inkomensgroep (636 aanvragers). De gemiddelde premie voor eigenaar-bewoners uit de laagste inkomensgroep, rekening houdend met de tijdelijke premieverhoging naar 50%, bedraagt € 3.113 en de gemiddelde premie voor de middelste inkomensgroep, rekening houdend met de tijdelijke premieverhoging naar 35%, bedraagt € 2.258. We houden nog rekening met een aftrek van € 200 per aanvrager voor de geplaatste dakisolatie waarvoor de VME reeds een premie ontvangen heeft. **Voor de categorie dakwerken bedraagt de budgettaire meerkost voor de laagste inkomensgroep bijgevolg 4.050 k euro en voor de middelste inkomensgroep 1.310 keuro.** Aangezien het voor investeringen in appartementsgebouwen aantrekkelijker wordt voor de individuele eigenaars, bestaat het risico op een aanzuigeffect waardoor het aantal investeringen in appartementsgebouwen stijgt en er meer premies worden aangevraagd door eigenaar-bewoners van appartementen. Anderzijds moesten alle appartementen die nog geen dakisolatie hadden tegen eind 2020 beschikken over een dakisolatie waardoor bovenstaande getallen mogelijks een overschatting zijn.

Categorie buitenmuur

In de periode 2019-2020-2021 worden er jaarlijks gemiddeld 1.437 buitenmuurisolatiepremies toegekend voor appartementsgebouwen. Hierbij gaat het in totaal om 6.297 individuele appartementen. Uit gegevens van Provincies in Cijfers weten we dat 23,75% van de bestaande appartementen, bewoond worden door de eigenaar. Door de tijdelijke premieverhoging voor eigenaar-bewoners uit de laagste en middelste inkomensgroep, verwachten we een toename van 10%

¹⁷VR 2022 2502 DOC.0205/1BIS, <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/621883A06BB7B593CFC17FAF>, p. 28.

in aanvragen. Bijgevolg houden we rekening met 1.571 eigenaar-bewoners die bijdragen aan de buitenmuurisolatiekosten die gedragen worden door de VME. 34,3% van de eigenaar-bewoners bevindt zich in de laagste inkomensgroep (564 aanvragers) en 15,7% van deze eigenaar-bewoners bevindt zich in de middelste inkomensgroep (258 aanvragers). De gemiddelde premie voor eigenaar-bewoners uit de laagste inkomensgroep, rekening houdend met de tijdelijke premieverhoging naar 50%, bedraagt € 2.690 en de gemiddelde premie voor de middelste inkomensgroep, rekening houdend met de tijdelijke premieverhoging naar 35%, bedraagt € 2.204. We houden nog rekening met een aftrek van € 500 per aanvrager voor de geplaatste buitenmuurisolatie waarvoor de VME reeds een premie ontvangen heeft. **Voor de categorie buitenmuur bedraagt de budgettaire meerkost voor de laagste inkomensgroep bijgevolg 1.236 keuro en voor de middelste inkomensgroep 441 keuro.** Aangezien het voor investeringen in appartementsgebouwen aantrekkelijker wordt voor de individuele eigenaars, bestaat het risico op een aanzuigeffect waardoor het aantal investeringen in appartementsgebouwen stijgt en er meer premies worden aangevraagd door eigenaar-bewoners van appartementen.

Categorie vloer en ramen en deuren

De budgettaire meerkost in de categorie vloer is verwaarloosbaar door het beperkt aantal aanvragen voor werken aan de vloer in appartementsgebouwen. Voor ramen en deuren valt het grootste gedeelte van de ramen in appartementsgebouwen onder de privaatieve delen waarvoor de individuele eigenaar-bewoner al zelf een premie dient aan te vragen. Als er ook ramen of deuren aan de gemeenschappelijke delen van het appartementsgebouw worden vervangen door de VME, zal deze kost eerder beperkt zijn ten opzichte van de kost voor de privaatieve ramen, waardoor de budgettaire impact voor de categorie ramen en deuren ook beperkt is.

A.5. Wijziging steunsysteem noodkoopwoningen

In het kader van het Noodkoopfonds zijn voor het begrotingsjaar 2023 een bedrag van 30 miljoen euro leningsinvesteringbudget voorzien gebudgetteerd (QE0-1QEE2KB-PA, BA 1QE447). De werkingsvergoedingen worden aangerekend op het Energiefonds (QE0-1QEE4KE-WT, BA 1QE452). Er wordt van uitgegaan dat de loutere omzetting van een call- systeem naar een permanent systeem geen bijkomende budgettaire impact zal genereren. De voorgestelde wijzigingen kunnen derhalve opgevangen worden binnen de beschikbare budgettaire ruimte.

A.6. Verhoging vergoeding voor energiehuizen

Energiehuizen kunnen krachtens het Energiebesluit vergoedingen ontvangen voor het verstrekken van leningen, het vervullen van de basistaken, het uitvoeren van type 2 energiescans en het uitvoeren van “experimentele of vernieuwende activiteiten” (artikel 7.9.3). Hiervoor werd oorspronkelijk een totaalbedrag van 4,876 miljoen euro voorzien op begrotingsartikel 1QEE2KB-WT – 1QE420 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Van dit bedrag werd in 2022 2,489 miljoen euro besteed aan de vergoeding die de energiehuizen ontvangen voor het vervullen van de hen opgelegde basistaken.

Op 8 juli 2022 keurde de Vlaamse Regering volgende verhoging van het totaal beschikbare budget voor de energiehuizen goed. Basisbudget blijft aangerekend op het werkingskrediet (artikel QE0-1QEE2KB-WT), de verhoging is gebudgetteerd op het Energiefonds (QE0-1QEE4KE-WT)¹⁸:

	Beschikbaar budget (werkingskrediet QE0-1QEE2KB-WT)	Verhoging VR 2022 0807 (Energiefonds QE0-1QEE4KE-WT)	Totaal
	(k€)	(k€)	(k€)
2022	4876	1600	6476

¹⁸ VR 2022 0807 DOC.0801/IBIS, <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/62C6D5448E6C4430A8897A56>, p.8

2023	4876	3200	8076
2024	4876	3200	8076

Deze middelen werden voorzien om enerzijds de vergoedingen voor de basistaken te verhogen met +50% en anderzijds om de verhoogde vergoedingen voor het verstrekken van de Mijn Verbouwen te financieren, zoals dit toen werd verankerd in het Energiebesluit. Het bedrag voor de basisvergoedingen voor de tweede helft van 2022 steeg door deze wijziging met +25% (want slechts half jaar), van 2,489 miljoen euro naar 3,112 miljoen euro. Het bedrag van de vergoeding voor de basistaken zou door deze aanpassing in 2023 en 2024 stijgen met +50% van 2,489 miljoen euro naar 3,734 miljoen euro. Omwille van de zeer aanzienlijke indexering, de mogelijke oprichting van nieuwe energiehuizen, wijzigingen in werkingsgebieden of aantallen huishoudens per energiehuis is dit slechts een theoretisch cijfer dat in de praktijk 10% hoger kan liggen (dus eerder 4,125 miljoen euro). Met deze verhoging kan naar schatting (gemiddeld) zo'n 1 VTE extra voor elk van de 18 energiehuizen worden gefinancierd (uitgaande van een kostprijs van 70.000 euro per VTE).

Het samenvallen van de ongeziene energie(prijzen)crisis met de invoering van de zeer succesvolle Mijn Verbouwpremie en Mijn Verbouwen heeft echter tot een zeer hoge toestroom van bezorgde burgers richting energiehuizen geleid, waardoor de eerder besliste verhoging van de middelen ontoereikend is. Uit navraag van het VEKA bij de energiehuizen blijkt dat het aantal adviesvragen aan de energiehuizen naar schatting verviervoudigde en dat de wachttijden voor advies, renovatiebegeleiding, ondersteuning bij premie- en lening aanvragen, enz. zeer sterk oplopen, wat tot ongenoegen bij burgers leidt. Bovendien zal de huidige premie voor collectieve renovatieprojecten 'burenpremie' worden stopgezet (cfr. supra). Met het oog op de sterk toegenomen nood aan advies en begeleiding van burgers, de toenemende taakstelling van de energiehuizen onder impuls van de Vlaamse langetermijnrenovatiestrategie, en de voorziene stopzetting van de burenpremie is een structurele versterking van de energiehuizen noodzakelijk.

Daarom werd beslist om als één van de bijkomende energiecrisismaatregelen extra algemene middelen te voorzien op begrotingsartikel 1QEE2KB-WT ('Transitie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark ondersteunen en een sociaal rechtvaardige energietransitie vormgeven') van de uitgavenbegroting in 2022-2024 (2de BA 2022: extra 2 miljoen euro, BO 2023 en principieel afgesproken voor 2024: extra 8 miljoen euro/jaar). Het totale budget voor de energiehuizen komt hiermee op 16,076 miljoen euro/jaar te liggen in 2023 en 2024. Om het schaarse, kwalitatieve personeel structureel aan zich te kunnen binden, hebben de energiehuizen nood aan voldoende zekerheid over hun financiering op middellange termijn. Daarom wordt voorgesteld om de in het Energiebesluit vastgelegde vergoedingen voor de basistaken structureel te verhogen, en dit tot en met eind 2026. Dit houdt in dat ook het overeenkomstig benodigde begrotingsbudget van 16,076 miljoen euro/jaar structureel door te trekken is tot eind 2026. De daarvoor extra benodigde middelen voor 2025 en 2026 bedragen 3,2 miljoen euro/jaar tegenover 2024 (of 11,2 miljoen euro per jaar tegenover 2021). Deze extra middelen van 2025 en 2026 – telkens 11,2 miljoen euro tegenover 2021 – zullen in die periode worden opgevangen binnen de energiebegroting via compensatie op (of herschikking uit) werkingskredieten die zijn ingeschreven op QEO-1QEE2KN-WT.

	Totaal na verhoging VR 2022 0807	Voorzien bij begrotingsopmaak 2023 ¹⁹	Bijkomend te voorzien	Totaal
	(k€)	(k€)	(k€)	(k€)
2022	6476	2000	0	8.476
2023	8076	8000	0	16.076
2024	8076	8000	0	16.076
2025	4876	0	11.200	16.076
2026	4876	0	11.200	16.076

¹⁹ Reeds voorzien (2de BA 2022 / BO 2023 / 2024 principieel)

Deze structurele verhoging van de vergoedingen voor de basistaken van de energiehuizen wordt mits goedkeuring van voorliggend wijzigingsbesluit verankerd in het Energiebesluit (cfr. artikel 39). Zoals hierboven toegelicht betreft het een verdrievoudiging van de bedragen die krachtens Artikel 7.9.3/1 § 2 worden toegekend in functie van het aantal huishoudens en aantal gemeenten binnen het werkingsgebied van een energiehuis. De bepaling in datzelfde artikel m.b.t. tot een voorwaardelijke verhoging van de reguliere basisvergoeding met +50% wordt teruggebracht tot +25% (hetgeen in absolute cijfers eveneens een verhoging impliceert). Waar de (theoretische) vergoeding voor de basistaken momenteel afgerond 2,5 miljoen euro bedraagt, zal dit met dit besluit 7,5 miljoen euro worden dat mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden met 25% kan stijgen tot 9,375 miljoen euro. Zoals hierboven toegelicht is dit een theoretisch bedrag dat verder kan oplopen omwille van evoluties in aantallen huishoudens, wijzigingen in werkingsgebieden, oprichting van nieuwe energiehuizen, indexering (vanaf 2024), enzovoort.

De resterende middelen van het totaalbudget van 16,076 miljoen euro dienen zoals toegelicht voor de vergoedingen die de energiehuizen krijgen per verstrekte Mijn VerbouwLening. Energiehuizen ontvangen een forfaitaire vergoeding per leningsdossier (600€ voor een lening aan inkomensdoelgroep 2, 800€ voor een lening aan inkomensdoelgroep 3). Binnen het totale jaarlijkse budget van 16,076 miljoen euro voor de vergoedingen van de energiehuizen is er een marge voorzien om potentiële afwijkingen van de gemaakte assumpties op te vangen, alsook wordt er rekening gehouden met indexeringen vanaf 2024.

A.7. Wijzigingen Mijn VerbouwLening

De met Mijn VerbouwLening verband houdende voorgestelde wijzigingen, impliceren een uitbreiding van de aard van werken die in aanmerking komen voor de Mijn VerbouwLening. De financiering van die uitbreiding is echter telkens te voorzien binnen de reeds eerder vooropgestelde maximale bedragen, waarop de individuele ontlener beroep kan doen. Ingevolge het uitgavendecreet 2023 is een leningsmachtiging (ESR-neutraal) voorzien om via energiehuizen leningen te verstrekken ten belope van 172 miljoen euro per jaar²⁰, met een gezamenlijk maximum van 664.128.000 euro²¹. De voorgestelde wijzigingen zullen binnen deze machtiging gefinancierd worden.

Energiehuizen ontvangen voor het verstrekken van de Mijn VerbouwLening een forfaitaire vergoeding per dossier. De impact van de voorgestelde wijzigingen op de totale kost van deze forfaitaire vergoedingen wordt opgevangen binnen het totale budget dat voor de energiehuizen wordt voorzien. Deze budgettaire impact wordt hierboven toegelicht onder “A.6. Verhoging vergoeding energiehuizen”.

A.8. Uitbreiding taken energiehuizen

Voor de basisrenovatiebegeleiding verloopt de financiering zoals hiervoor beschreven via de fors uitgebreide basisfinanciering. Indien een energiehuis de streefwaarden bereikt inzake aantal te realiseren basisrenovatiebegeleidingen, zoals overeengekomen in het kader van hun samenwerkingsovereenkomst met de minister van energie, kan voor de bijkomende basisrenovatiebegeleidingen worden overgeschakeld op een prestatiegerichte financiering met een vergoeding van 700 euro per basisrenovatiebegeleiding die tot minstens één uitgevoerde maatregel leidt.

Bij de Mijn VerbouwBegeleiding is de vergoeding afhankelijk van het woningtype en het ambitieniveau van de renovatie ontvangt het energiehuis volgende vergoeding:

---

²⁰ <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1901746> – artikel 83.

²¹ Hierin is tevens begrepen 70 miljoen euro voor noodkoopleningen.

Voor eigenaar bewoners met een inkomen binnen doelgroep 3 gelden volgende vergoedingen:

Woningtype	Huidig EPC-label	Renovatie tot C	Renovatie tot B	Renovatie tot A
Huis	E/F	1.500 euro	2.000 euro	2.500 euro
Appartement	D/E/F	/	1.500 euro	2.000 euro

Voor doelgroep 4 zijn de vergoedingen, rekening houdend met een gemiddeld grotere nood aan begeleiding, iets hoger:

Woningtype	Huidig EPC-label	Renovatie tot C	Renovatie tot B	Renovatie tot A
Huis	E/F	1.800 euro	2.400 euro	3.000 euro
Appartement	D/E/F	/	1.800 euro	2.400 euro

Belangrijk is wel dat de MVB niet combineerbaar is met noodkoopfondsbegeleiding (waarvoor ook een vergoeding van 3.000 euro beschikbaar is).

Het voorschot dat aan de energiehuisen wordt uitbetaald, bedraagt 1.000 euro per opgestarte begeleiding, wat overeenstemt met 50% van de vergoeding van 2.000 euro bij een begeleide renovatie tot label B.

We gaan uit van de opstart van 3.000 begeleidingen in 2024, aangroeiend tot 3.350 in zowel 2025 als 2026. Naar verwachting zal naar aanleiding van de begeleide renovatie 60% van de trajecten leiden tot label C, 30% tot label B en 10% tot label A.

De daarmee samenhangende kost bedraagt dan 5.253.000 euro voor de projecten opgestart in 2024 en 5.865.850 euro per jaar voor 2025 en 2026, of een totale kost van 16.984.700 euro. De kost zal deels gefinancierd worden door de middelen die ter beschikking gesteld worden vanuit het Vlaams Klimaatfonds (conform de principes en de regels van het bestedingskader voor allocatie van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds voor Vlaamse mitigatiemaatregelen). Er zal hiervoor een aanvraagdossier worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Ter referentie: samen met de nieuwe vorm van basisrenovatiebegeleiding vervangt de Mijn VerbouwBegeleiding de Huur- en Isolatiepremie (HIP), de opvolgscan type 2 en de burenpremie. Aan deze drie maatregelen samen wordt op jaarbasis een budget van ongeveer 2 miljoen gespendeerd (HIP gemiddeld 1,2 mio euro voor 1000 dossiers, opvolgscans 44.500 euro voor 167 scans (2021) en 800.000 euro voor 1355 burenpremiedossiers (2021)). De uitgebreide basisfinanciering van de energiehuisen en de bijkomende budgetten voor de prestatiegerichte begeleidingen verhogen de budgetten van de energiehuisen de komende jaren heel substantieel (zie overzichtstabel).

De middelen voor de begeleiding bij de verduurzaming van de verwarming en de installatie van PV-installaties dienen aangevraagd te zijn door de energiehuisen voor kosten gemaakt door of in opdracht van het energiehuis in de werkingsjaren 2023-2024. Dit omdat de opstart van de begeleidingen maar mogelijk zal zijn vanaf 1 mei 2023. De energiehuisen schatten in dat het voorziene budget voldoende zou moeten zijn om 3 jaar begeleidingen voor verwarming of PV-installaties mogelijk te maken. Een termijn van 20 maanden moet het mogelijk maken om een maximaal aantal begeleidingen te realiseren. Er wordt voorzien dat de huidige hoge energieprijzen ook in de winter van 2023-2024 nog tot belangrijke betalingsproblemen zullen leiden bij de gezinnen. De periode voor het aanwenden van de middelen voor deze begeleidingen wordt aldus voorgesteld te lopen tot eind 2024. Voor de uitvoering van deze beide soorten begeleiding wordt een budget voorzien van 15,4 miljoen euro, waarvan 5 miljoen euro voor de verduurzaming van de verwarming en 10,4 miljoen euro voor begeleiding van de plaatsing van PV. Het globale project voor de begeleiding bij de

verduurzaming van de verwarming en de installatie van PV-installaties wordt tevens in twee deelprojecten over twee jaar verdeeld die worden aangerekend in respectievelijk 2023 (50% van 15,4 miljoen euro) en 2024 (50% van de 15,4 miljoen euro). Dat wil zeggen dat in 2023 50% van de reeds hiervoor in het kader van de BO 2023 voorziene 15,4 miljoen euro op QE0-1QEE2KB-WT ('Transitie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark ondersteunen en een sociaal rechtvaardige energietransitie vormgeven') – dat is dus 7,7 miljoen euro – kan worden ingezet om een deel van de meest dringende noden voor de sterk toegenomen batterijpremies op te vangen in 2023 (7,7 miljoen euro is te verschikken naar QE0-1QEE2KA-WT 'Uitbouwen van milieuvriendelijke energieproductie, slimme netwerkinfrastructuur, efficiënt netbeheer en flexibel gebruik en productie'). Het deelproject van 2023 (50%) wordt dus nog steeds aangerekend op QE0-1QEE2KB-WT ('Transitie naar een energiezuinig en klimaatneutraal gebouwenpark ondersteunen en een sociaal rechtvaardige energietransitie vormgeven'). Het deelproject van 2024 (50%) zal worden opgevangen binnen het Energiefonds op QE0-1QEE4KE-WT (Impulsprojecten).

De hierboven uiteengezette budgettaire impact op de energiehuizen (cfr. A.6. t.e.m. A.8.) kan samengevat worden in volgende overzichtstabel:

	Totaal na verhoging VR 2022 0807	Voorzien bij begrotingsopmaak 2023 ²²	Bijkomend te voorzien (Energie)	Totaal basisvergoeding EH + vergoeding MVL	Bijkomende resultaatsgebonden begeleidings- maatregelen	Totale vergoeding
	(k€)	(k€)	(k€)	(k€)		(k€)
2022	6476	2000	0	8.476	0	8.476
2023	8076	8000	0	16.076	2.500 (verwarming) 5.200 (pv)	23.776
2024	8076	8000	0	16.076	2.500 (verwarming) 5.200 (pv) 5.253 (MVB)	29.029
2025	4876	0	11.200	16.076	5.865 (MVB)	21.941
2026	4876	0	11.200	16.076	5.865 (MVB)	21.941

A.9. Advies Inspectie van Financiën

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 16 januari 2023 verkregen en gaat als bijlage 2 bij deze nota.

A.10. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd op 2 februari 2023 en gaat als bijlage 3 bij deze nota.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

C.1 Actualisaties

²² Reeds voorzien (2de BA 2022 / BO 2023 / 2024 principieel)

Er zal extra ondersteuning moeten worden voorzien om de bijkomende actualisaties van de representatieve projectcategorieën met startdatum na 2013 met brandstofkost te kunnen uitvoeren. Er zullen immers 461 categorieën bijkomen om te actualiseren, ten opzichte van 80 categorieën die nu jaarlijks worden geactualiseerd. Momenteel worden de actualisaties enkel uitgevoerd voor wind- en PV-projecten. Wanneer dit wordt uitgebreid naar projecten met een brandstofkost, gaat het om een complexere berekening waarvoor ook meer data moeten worden verzameld via o.a. marktbevraging. Daartoe moet bij het VEKA extra personeel worden voorzien. De parameters moeten steeds worden geüpdatet en worden ingegeven, en toegepast in het rapporteringsmodel van elke afzonderlijke productie-installatie. Er wordt voorzien om bij het VEKA 2 VTE extra te voorzien voor de actualisaties van de brandstofkost (1 niveau A ingenieur, 1 niveau A adjunct van de directeur). Deze personeelsuitbreiding werd op 8 juli 2022 reeds goedgekeurd door de Vlaamse Regering (VR2022 0807 Doc. 0795.1 – Verzameldecreet IV).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorgestelde versterking van de energiehuizen zal bijdragen tot een meer kwaliteitsvolle lokale dienstverlening en een versterking van het lokaal energie-en klimaatbeleid, en heeft in die zin een impact op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit moet worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie, de SERV, de Minaraad en de VREG.

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet daarna het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1) haar eerste principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit tot wijziging van het van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning;
- 2) de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de VTC, de VREG, de SERV en de Minaraad met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning;
2. het gunstige advies van de Inspectie van Financiën d.d. 16/01/2023;
3. Begrotingsakkoord d.d. 02/02/2023.